

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Ketabton.com

مثلت

ليکوال
مقتصد ستري

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم.....مټلث

ليکوال.....مقتصد ستړی

خپرونکی ..... فکر نو ادبي فورم پښين

چاپ شمېر..... ۵۰۰

پښتۍ ..... نوید ارين

د چاپ کال..... جنوري ۲۰۲۱

چاپ ځای..... کابل

د کتاب موندلو درک

کابل ... د شمال اداره

کندهار ... مطالعه کتاب پلورنځی

کوټه ... تکو کتاب کو

عرض

مثلت د حالاتو څرگنده نامردي را په گوته کول غواړي، تر څو پوه شم چي دا هرڅه زما د خپلي بي غوري پايله ده. د نن او پرون په کش او کير کي راگير ستري خان مي د مرگي په کوڅو قدم وهل پيل کړي او اوس تر لمرختو، لمر پرېوتو ته ډېر خوشبينه وي، زه نه پوهېږم د تقدير فيصلې به دا وي او که ما خپل تقدير د بي غوره تدبير په لاسونو کي اچولی دی. په يوه درنه او وحشتناکه شپه کي ساه اخلم، دا يو ډېر عجيب حالت دی، زه مي دخپل قبر نندارې ته ولاړ يم، يو څو نامعلوم افراد زما په اندامونو خاوري اروي او په همدې توگه غواړي زما له ژوند څخه خپل غچ واخلي.

مقتصد ستړی

د کابل باغزوره بنار
۱۳۹۹ کال نامعلومه نېټه

ز مور لپاره به بنه دا وي چې تر خپل مرگ مخکې ژوندي او چمتو ووسو او دا به رښتيا هم ډېر خوندر مرگ وي چې انسان يې له راتگ وړاندي ژوندي وي .

همت دا خبرې په ډېر ژور انداز سره تکرار کړې او بيا يې د ايمان لاس په لاس کې ونيو او زياته يې کړه:

__ گوره جانانه ! مور تقريباً په ژوند کېنې درې خله مرو، لومړی دا چې مرگ ته پيدا سو، دوهم دا چې ناهيلي کېږو او دريم هم د ناکامۍ او ډار نوم دی چې مور وژني.

__ دا خو زه هم منم چې له انسان پرته بل هېڅ داسې مخلوق نسته چې له ژونده يې زړه تور سوی او ځان يې وژلی وي، البته زه بيا دا وایم چې د ځان د وژلو لپاره به مناسبه واقعه کومه يوه وي، خو ځان وژنه به يقيناً يوه زبردست او خوندوره تجربه وي!؟

د منډو "خودکشي" له لوستلو وروسته دا راته مالومه شوه، چې ځان وژل آسانه دي او د شرمندگۍ بهترين مثال دی، د زهير باچا خبره " ژوند ازغن بار دی او ښاغلی څوک به يې په لوڅه شا وړي " د ځان وژني لامل بېل بېل کېدلای شي، خو غربت او بې وسي هم ځان وژني دي.

باچا يو بل ځای هم دا خبره ياده کړې چې "منډو هم خودکشي وکړه؛ د ده فطرتي مرگ نه وو او بيا خودکشي هم غير فطري عمل نه دی، ولي طبيعيت هم د فطرت تابع دی. داسې ډېر مثالونه سته چې مشهورو خلکو د نجات اخري پړاو په خپله د

خان ختمبده وگنل، صادق هدايت د Blend owl يا روند بوم ناول له ليكلو وروسته د نيويارک د يو هوټل په باد پکه خان راخړوند کړ، خلک وايي دا يې ځکه وکړو چې هدايت د ډېر شهرت او مقبوليت څخه تنگ راغلی و، لاکن زما په فکر هدايت د خمېني د رندو مقلدينو گواښونو ځان وژني ته اماده کړ؛ ځکه هدايت تخيلي انسان و او تخيلي انسان ډېر حساس وي."

همت بيا ورغبرگه: جانانه!

_ دا هم بايد وويل سي چې ځان وژنه شرط نه ده، زه تر دې وړاندې څو څو واره وژل سوی يم. په ژوند کې ډېر داسې وختونه راځي، که انسان ژوندی هم وي وژل سوی وي. په واقعيت کې د ژوند هره لمحې ځان وژنه ده. د قوي اعصابو او کتابونو سره ترلي خلک دا د زهرو گوټ قبلوي او ځان وژني پورې يوه ترڅه خندا کوي. د سبا په هيله ژوند تېروي. دا وخت د شپې دوولس بجې وي، چې همت او ايمان په خبرو بوخت و، ايمان په ډېر خوند، خوند سره د شنه چای تاوده غړپونه ترستوني تېرول.

_ څه ډول بايد فکر وسي، هيڅ نه ارزي، ژوند د يو بدبخت تخم له دانې را توکېدلی دی، مور له بيکاره تخم څخه د ښو حاصلو تمه لرو. دا هيڅ امکان نه لري؛ نور لا نور خو زه د خدای په دې خبره پخه عقیده لرم چې يوه ورځ به ورسره مخامخ کېږو او حساب به

ورکوو، ددې حساب، کتاب نتیجه به څه وي! په دې مي چندان زړه نه پاکېږي.

_ که چېرې زه او خدای يو بل ته مخامخ سو، فوراً همدا پوښتنه کوم چې دومره مغرور او پر ځان مټين ولي وي؟
ایمان وويل:

_ کيدای سي دی ځکه په ځان دومره مټين دی چې د قدرت خاوند دی، خو دلته سوال دا پيدا کېږي چې د بنده په حق کيښي تل ناخبره اوسېدلی، نو د بنده يواځې، دا حق و چې دنيا ورته جوړه کړي؟ نو که د بنده يوازي او يوازي دا حق و چې دنيا ورته جوړه کړي نو بيا يې د بخت کيسه څنگه رامنځ ته کړه، زه په بخت او تخت دواړو يقين لرم، خو زه مي خپل بخت د خدای په لاسونو کيښي نه وينم، زه هر وخت دا خبره

کوم چې خدای يواځې په همهغه چا مهربان دی چاته چې يې وړپام دی.

او بيا خدای ځيني بندگان هم داسي پيدا کړي چې تر ده څو چنده په ځان مټين او مغرور دي، کټ مټ همداسي، هيڅ د چا زړه ته نه گوري، زه په دې ښه پوهېږم چې د زړه کار يواځې وينه پمپ کول دي خو له ميني سره خامخا څه ناڅه تار لري. انسانانو ته خدای عقل ورکړی، خو دومره هم نه چې د عرش لاره پيدا کړي.

د اطاق ورو ورو وټکېده، چې همت غوښتل ورو ولاړ شي، ورو له هغې خوا راخلاص سو، د دفتر ساتونکی و، سگرېټ يې غوښتل،

هغه سگرېټ ورواخيستل او ووت، له دې سره سم ايمان هم سگرېټ بل کړ، يو تريخ دود پورته کېده، تمامېده.

_ د سبا لپاره پلان څه دی، بايد چيرته لار سو؟

همت ځواب ورکړ:

_ د سبا اټکل د موسم له اړخه آسان دی خو د قسمت په دې برخه کېنې څه ويلی نه سم؛ خدای نه راضي کېدونکی څوک دی او که راضي هم سي هغه بيا د شيطان وس ورباندې بر وي او له شيطان سره د خدای هم تر وس تېره ده. _ دا بڼه ده چې د خدای تخت مو پر ځمکه چيرته نه دی، يو چا خو به په کانو ويشتلی

وای، دا څنگه کيدای سي چې چاته يې زړه سي، له ازله سمه برخه ورکوي او که چاته يې زړه نه سي نو هيڅ. بخت يو خيال دی چې زموږ په روح کېنې کرل سوی، په قسمت او دې ته ورته نورو شيانو باور کول يوازې يو مذهبي اړخ درلودلی سي، خو زما ورباندې هيڅ زړه نه پاکېږي.

هغه څه چې زما ورباندې يقين کېږي هغه شيطان دی، شيطان يو خوندور حقيقت دی چې د گناه تله يې درنه کړي ده، گناه هغه څه ده، چې زموږ زړه ورباندې مينځل کېږي، يانې دا هم يو حقيقت دی چې د منلو وړ گرځېدلی، هرڅومره گناه چې کولای سي کوه يې دوزخ درته سترگي په لاره دی، خو د ثواب او جنت نه کوم معيار شته، نه مقدار.

ايمان ورغبرگه کړه:

_ د نشي او تماشي ياران يا د خدای يا د شيطان تحفه وي، پر ما يوازي د شيطان لورينه ده، ځکه خو د خدای له عظيمي او مهرباني تحفي بي برخي يم.
او پسي زياته يي کره "اذيت يي لوی اذيت."
همت وويل:

دا نو د ثواب او گناه ترمنځ د يو خوندور جنگ پيل دی، گټونکی يي يواځي او يواځي هغه شوخ او کرار څوک کيدلی سي چې لا تر اوسه يي د برېښنا په تارو گوتې نه وي وهلي، اوس به هغه د ال فرعون کيسې هم کومه خاصه فايده ونلري دوزخ شرمنده بولم.
د ايمان سترگي خوب درني کړې وي، پخپل خای کي وغزېد، د ناشناس غږ ورو، ورو له خان سره د خوب نړۍ ته يووړ.
ايمان له وخته ويښ و خو د همت له غږ سره سم يي خان غلی کړ، هغه ژر ژر خبرې کولي، هله ! هله ! پورته شه تا خو ويل بايد چيرته لار شو، که څه هم جمعه ده، خو بيا هم ناوخته ده، لمونځ دي هم قضا کړ. بيخي ډېرې نارې مي درباندي وکړې، ويده شوی وي هله نو پورته شه !!

بيا يي په ميز پرته د کابل چاپ ورځپاڼه ور پورته کړه " ولسمشر غني: ۴۰ کاله نړيوالي ټولني د سولي له حق محروم ساتلي يو." له ځايه پاڅيد او د ايمان په مخ يي له گيلاس څخه سرې اوبه ورڅنډ وهلي، هغه يو دم راکېناست او وي ويل:

ياره جانانه! خوبونه مو يواځې تر سترگو پټولو محدود دي، زما په څېر ډېر نور څوک به هم وي چې د سوي غونډې په رڼو سترگو خوب ويني، مونږ دا د مجازي خوبونو عادت اخيستي يوو، حقيقت ته مو وړپام نه دی؛ نن څوومه ده يو خونډور خوب بي خوبه کړی يم خو آيا

دا به رښتيا شي! که لکه د نورو هغو به د تور او سپين فلم په څېر يو خيال پاتې سي؟!
_ دا به وخت فيصله وکړي هله نو ته اوس پورته شه ناشته تياره ده.

_ خو خبره دا ده چې وخت او بخت هميشه زما په حق کښې گوتې وهي، کله يې هم په ښه زړه خپل حق رابښلی نه دی.
همت وويل، مطلب؟

— مطلب دا چې د سولي بهير له ډېرو هلو ځلو وروسته هم دا مهال کوم ځانگړی لوری نه لري.

څه کم لس بجې وي، بيخي ناوخته وه، پرته له دې چې نور څه ووايي، ايمان او همت په پټه خوله ناشته وکړه، د باندې راووتل او د ميوند ليدو ته روان شول، د ورځنيو فعاليتونو او کړو وړو اکثریت پرېکړې به يې په دۀ کولي، ټولو ته خورا ډېر نږدې او گران ملگري و

لاره کې بيا د دوی بحث د سولي په روان بهير و، ايمان د همت د يوې خبرې په ځواب کې وويل: د قطر وروستی ناستې نه پس د

سولي د بهير د بري په صورت کي د موقت حکومت جوړول تر ډېره د ولس او سياستوالو تر منځ د بحث لامل گرځېدلی، خو د موقت حکومت طرحي زمونږ ترمنځ د نويمی زيرديزي لسيزي په پيل کي د مجاهدينو د تنظيمونو ترمنځ جوړ د موقت حکومت او له هغه وروسته خونړيو کورنيو جگړو غمجنې خاطرې را ژوندی کوي، ځکه د زره ښه کېدو وړ نه ده.

همت ورغبرگه کړه، دا خو پرېرېده بل لور ته بيا سيمه بيز لوبغاري لکه روسيه او پاکستان د خپلو سياسي موخو تر لاسه کولو لپاره منډې ترري وهي.

د غرمي ۱۲:۰۰ بجې دي خو د ميوند په کوټه کي لا اوس هم تياره جوړه ده، پردې کش دي او همدارنگه يو تريخ د سگرېټ لویگی . زه خو وایم نن بايد يو داسي ځای ته لاړ شو چې هلته هم خواره وخورو او هم يوه ارامه فضا وي نن مي همداسي يوڅه ته زړه شوی، ميوند وويل.

په موټر کي کېناستل او له يو څه شېبې وروسته په "سوپر شينواري" کي وو.

او هو دا خو بېخي زبردست، پدې شرط چې خوندور خواره ولري، خوراک يې راوغوښت، يو دوه کاشوغي سوپ مي خور چې ملگري مي غږ کړ، مچ!!!

د همت په پياله کي مچ و، ميوند وويل کوم توپير نلري، نوشجان...

_ نه يار بيخي چټل دی، مچ يو ډېر چټل ...، په حقيقت کې هغه له هر گام سره يوه باکټريا لېږدوي، تر اوسه پورې به بيخي کم داسې څوک وي چې له مچانو څخه يې کرکه نه کېږي، چيرته چې کثافات موجود وي هلته به مچ هم خامخا په يوه نه يوه طريقه ځان ور رسولای وي.
ايمان ويل:

_ زموږ شاوخوا هم داسې ډېر مچان شته، چې پاکو ذهنونو ته يو ډول خيږن واپروسونه لېږدوي، همدا وجه ده چې په ځينو اسانه مسايلو کې د شک او تور گمان ترمنځ راگير يو، مور مخکې له دې چې ځان له ذهني ناروغيو وژغورو بايد له خپل شاوخوا هغه کثافات لرې کړو چې مچان ورباندې بونډېږي.

بس په نه خبره يې ډوډۍ پرېښوده او د باندې راووتل، له يو بل دوکان يې د خوراک، څښاک شيان راواخيستل؛ په ښار کې ورو، ورو روان وو، ميوند په تلو، تلو کې يوه نوې خبره وکړه، په رب مې دې قسم وي، دا سرک به يوه نه يوه ورځ زموږ په وينو رنگ شي؟

همت ورغبرگه کړه، هو که تا همداسې ډرايوينگ کاوه نوحتماً...
- نه زه دا نه وایم، زما مطلب دا دی چې مخالفين مو هره شېبه څاري او دا ځای تر نورو هغو زيات خطرناک دی .
په کومه گنا؟!

همدا چې هرڅوک ددې هيواد د يو روښانه راتلونکي فکر لري وژل کېږي به، کابل دا مهال د ځوانانو په يوې قتل گاه بدل شوی، هغه ورځ دي وليدل چې د سولي ارزښت تر عنوان لاندې ليکچر مې وړاندې کړ څومره زنگونه يې راته ووهل.

دښمن مکار دی هم چالاک دی، د کور په تالی څټو مې د سر سړي په چاڼ، چاڼ اخلي، خو زما د قام سړي به بيا هم سنگر ته نه پريږدي. اوس مو د شعور سزا سنگسار راته ټاکي، دا ځکه چې مور د مشالونو په وژلو چوپ پاتي شوي يوو. همت زياته کړه:

زه له طالب يا کوم بل چا څخه دومره وېره نلرم، څومره چې له همدې خپلو ملگرو لرم، کوم چې په غونډو او فکري فعاليتونو کې راسره برخه اخلي.

ايمان وويل: - د خر او برگ دواړو سرونه د يو او بل په اخورونو کېښي دي، دوی په فطري ډول دې ته جوړ دي چې يو بل وزغمي، دلته د رنگونو تفاوت شرط نه دی؛ بلکې حقيقت دا دی چې دوی څنگه يو روڼ اصليت ته تاوان ورسوي، زه دا نه وایم چې ښه او بد نشته، خبره داده چې هر يو يې خپل رنگ په سم ډول سرته نه شي رسولی، ځکه خو د روڼ اصليت د بدرنگی لامل وگرځي .

درې واړو په يوه داسې ټولنه کې په رضا کارانه ډول د خلکو فکري او شعوري بيداري ته کار کاوه، چې هرڅه يې د مذهب تر دايرې محدود خو له بيخي زيات افراطيت سره پرمخ وړل کېدل او هره هغه خبره چې د پوهې او حقيقت په بنياد به وه، کفر گڼل کېده.

۲۸ اسد چې د هيواد د خپلواکۍ له ورځې سره برابره ده، نن ورځ بيا هم دوی يوې غونډې ته روان وو، چې په لاره کې ورباندې ډزې وشوې، که بخت يې زورور نه وای بچ کېدل يې که ناممکن نه و، مشکل خو به ضرور و.

امنيتي سرتېري په خورا حوصله منډۍ سره دوی ته ډاډ ورکاوه او ورته ويل يې:

د گوتو په شمار څو وحشي کړۍ ددې خلکو حوصلې نشي وژلې، مور ددښمن په وړاندې کمزوري څوک نه يوو، ژوند کوو او نورو ته مو د ژوند کولو موقع ورکړې ده.

ايمان د سرتېري په ځواب کې ورغبرگه کړه، تاسو ياست چې مور يوو، دا ښکاره خبره ده، چې زموږ په ژغورولو کې لومړی خدای او بيا تاسو ونډه واخيسته، ستاسو شهامت ته سلام!

او هو هيله کوم اجازت راکړئ مور د خپلواکۍ د ورځې په اړه جوړې شوې غونډې ته روان يوو بايد ژر ځانونه ورسوو دا ډېره اړينه ده.

غونډه پيل وه، دوى يې په جريان كې تالار ته دننه شول، دا وخت يوه دنگ ځوان په سټېج داسې وينا كوله:

"د خاورې او د خلكو د دښمنانو په وړاندې د خپل مظلوميت اظهار د دښمن ځناورتوب په شعوري توگه منل دي، خو د دښمن په سترگو كې سترگې اچول مزاحمت دى او وحشت ته يې وحشت ويل په كار دي.

يو څه وخت او كار لا نور هم غواړي چې دا په ذهن رانده خلك بڼا سي، اوس هم دلته يو څوك شته، چې پردې مفكوره پر مخ وړي او د دوى په وړاندې حقيقت بيانول ناداني گڼل كېږي . "

هغه زياته كړه:

زموږ نظر نن هم روښانه دى او پروڼ هم ټولو ته څرگند و، «تر څو چې پښتانه له فكري پلوه بيدار او له ذهني غلامې څخه خلاص نسي د سيالانو سيال نشي گرځېدلى.»

هغه په خورا خوندي انداز كې خپلې خبرې ورونغښتې او له سټېج څخه راکښته سو، وياند ټولو نورو هغو راغلو ميلمنو ته ښه راغلاست ووايه چې همدا اوس تالار ته دننه سوي وو ...

ورپسې يې ايمان سټېج ته وباله؛

څوك شته چې تر دې مشعلونو څادر وگرزوي او د تور شمال مخه ونيسي، چې دا ډيوې مړې نسي. لمر او سپوږمى په ژوند باندې وړيا رڼا او تودخه خرڅوي، د كایناتو انسان او خدای تر منځ چې

کومي اړيکي دي. دا ټولو ته ښکاره دي. انسان د دې حق لري، چې د خپل خدای په لټون پسې د کایناتو په رگونو کښې ننوزي، حقیقت به هر وخت حقیقت وي، حقیقت هیڅکله پټیدلی نسي.

په تالار کې چوپتیا وه ، ټول د ایمان خبرو ته په حیرانتیا غوړ وو؛ زموږ خپلواکۍ په وینستیا او فکري بیداري پورې اړه لري. کله چې موږ ځانونه بند او فکرونه ازاد کړل. بیا کولای سو چې په ارامه سره الوت وکړو، ژوند وکړو او د پرمختګ په لور ګامونه واخلو. هیڅ یو هیواد تر هغه وخته پورې ازاد او خودمختار هیواد نسي کیدای، ترڅو خلک یې له ذهني غلامۍ څخه خلاص سوي نه وي. دا هیواد په مونږ حق لري، مونږ ته پکار ده چې هیواد ته کار وکړو، لږ تر لږه د خپل هیواد درناوی وکړو او د هغه پر ضد د منفي تبلیغاتو مخنیوی او په وړاندې یې نیغ په نیغه ودرېږو، په سیاسي ګوندونو کښې چټل فکرونه سته، چې د خلکو له سپېڅلو احساساتو ناوړه ګټه پورته کوي. همدارنګه شته ځینې ناولي کړی چې په یوه نه بله پلمه هیواد او خلک تخریبوي. تالار چک چکو واخیست ...

هغه په ډېر جدي انداز خبرې کولي؛

حکومت او چارواکي تر خپله وسه پورې د یو نه یو چا او یا هم یوازې او یوازې د خپل ځان په مذهب وي، عموماً مور ته د ملي ګټو ته ژمن پاتې کیدو درس هغه چا راکړی کوم چا چې تر ننه ملي ګټې په پوره مانا پېژندلي نه دي، هر هغه څوک چې د ملي

گتو په اړه غږېږي، د پالنې او هغو ته د ژمنتيا خبرې کوي. پخپله غل دی، ولي دا د هيواد په هر وگړي فرض ده، چې تر خپلو گتو رومي بايد ملي گټې په پام کېښي ونيسي او هغو ته ژمن پاتې شي. تالار کې بيا هم شور او چک چکو زور ونيو...

ايمان د مننې تر څنگ خپلو خبرو ته دوام ورکړ؛ له خپلواکۍ پرته ژوند ستونزمن دی، پرته له هغې مونږ وگړي له هيڅ سره برابر، ستري، ستومانه، نا هيلي، او له هر څه څخه لاس مينځلي به ناست يوو، زمونږ د زرونو تودوالی په خپلواکۍ کېښي نغښتی، مونږ بايد په دې پوه سو چې له هيواد سره مينه د ايمان برخه ده، او هر هغه څوک چې له خپل هيواد سره مينه نلري، د کامل ايمان څښتن نشي کيدی، زمونږ عزت او ناموس د سپېڅلي خاورې په ساتلو کېښي دی، که هيواد او خاوره مو خوندي وي. ناموس مو خوندي دی او کنه

دا ددې هيواد غږ دی، دا د شاه غازي آمان الله غږ دی. دا بدرگه کړئ او وواياست:

زه يو ازاد او خپلواک وطن يم، خپلې رايې، خپل جمهوريت، خپل ولسمشر، خپل پارليمنټ، ادارې، لويه جرگه، او هر هغه څه چې لرم، چې د يو ازاد، خپلواک هيواد لپاره ضروري دي.

کله چې غونډه پای ته ورسېده، يو ښاغلی يې څنگ ته راغی او ورته وې ويل، ته هيڅ ښه نه کوي، که دا فعاليت همداسې دوام

ولري پاپيله به يې بنه نه وي، اوس د داسې خبرو كولو وخت نه دى.

ايمان په پټه خوله ترې روان شو او له ځان سره يې وويل:
- كيدای سي زه ملامت يم يا كه ووايم هو زه ملامت يم بيا هم سمه ده، ځكه چې ملامت يم تاته او ددې خلكو په وړاندې؛ د سترگو رنولو حق نلرم. ژبه مې په ستوني پورې تړلې ده، چيغې مې په مړۍ كښې غوټه دي او همدارنگه د عقل تر وس تېره ده، د فكر ساه ختلې يواځې او يواځې تور گمان دى چې خبرې يې اورېدل كېږي، غږ يې بدرگه كېږي.
پام وكړئ يو تازه خبر ته!

راپورونه وايي چې تېره شپه نامعلومو وسلوالو يو تن ځوان په خپل كور كې وژلى دى، ويل كېږي دغه ځوان په بنوونځي كې استاد و او وخت ناوخته يې په مدني او سياسي فعاليتونو كې هم برخه اخيسته.

د تلویزون په پرده د همغه ځوان انځور و چې تېره ورځ يې د خپلواکۍ جشن غونډې ته وينا کوله.

ميوند اخ كره، اخ خدايه اخ دښمن تل د حقيقت غږ خاموشه كول غواړي، دوى كه هرڅومره له تشدد او وحشت څخه كار واخلي بيا هم يو رښتونی او حقيقي غږ خاموشه كولاى نه شي، بلكې لا زيات به بدرگه كېږي، دا ډول كړنې يوازې او يوازې د دوى په ناکامۍ دلالت كوي.

ایمان چې دا وخت بیخي غلی ناست و او خان یې په کتاب بوخت
بنود د خبر په اورېدو یې داسې ژر کتاب کېښود او اه یې کړل؛
د انسان په جامه کې پټ له وحشي ځناورو څخه نور نو د څه تمه
کیدلی سي؟! خو همدا چې د انسانانو وینه وزبېښي او د ماشومانو
له ژړا خوند واخلي.

همت دتلویزون کانال بدل کړ، خبر و؛ «افغانستان کې سوله د
پاکستان او سیمې په گټه ده»

تلویزون یې بند کړ او له ولاړېدو سره سم یې وویل:
- افغانان او بیا په خاصه توگه پښتانه په تاریخي او مذهبي حواله
داسې گونگ پاتې سوي دي لکه هیڅ شی چې یې تر اوسه نه لیدلي
او نه هم اورېدلي وي. دا دومره وحشتناکه کیسه تمامېدلی سي، چې
په هیڅ ډول به د راتلونکو نسلونو لپاره د زغم او حوصلې وړ نه
وي، لاکن په لاس به هم څه نه ورځي، متل دی چې تر ورځ تېري
اوبه بیرته نه راگرځي.

خو بیا هم ددوی خپل تصمیم ونیو او ځوان ته یې د عدالت غوښتنې
لاریون راوباله، ملگرو ته یې زنگونه وکړل او په ډېر کم وخت
کې هرڅه آماده هم شول،

د لاریون ترسره کېدلو وروسته خپلې کوټې ته راغلل، یو بل
ملگری یې هم ورسره و، د چای څښلو پر مهال هغه دا خبره وکړه،

تاسو په رښتيا سره هم هيڅ بڼه نه کوئ، ددې ټولني له دود او دستور سره په تضاد کې روان ياست .

ايمان ورغبرگه کړه:

زه په دې بڼه پوهېږم چې زما ددې تور بي خونده حالت لامل څوک دی، مگر بيا مي هم په خوله لاس نيولی، د ژوند کولو حق غواړم او دا حق بايد راکړل سي .

- سمه ده زه به هيڅ هم نه وایم څوک په چا څه کار لري؟! هرڅه چې کوي کوه يي.

- خو دا نو بيا څه مانا چې ستا کړني ددې ټولني له دود او دستور سره خلاف دي، رواج د اسلامي دين زېږنده نه ده او همدا رواجونه دي چې په مونږ يي د مذهب دايره تنگه کړي ده .

همت زياته کړه:

هر کله چې انسان خدای او ځان د مذهب له دايرې د باندې د خپل فکر په ازاده فضاء کې وپېژني، ځان او

خدای درک کړي بيا يو کامل انسان کيدلی سي، پښتانه چې په فکري توگه د مذهب په دايره کې زندی کېږي او زندی شوي دي اوس هم لا پدې توانيدلي نه دي چې خپل خدای او ځان وپېژني، که وي هم نو ډېر کم پښتانه څوک به وي. پښتانه چې د ويښ فکر خاوندان دي، په غير مستقيم ډول له فکري بيداري څخه لري ساتل سوي دي، د مذهب په نوم افراط ورباندې

تېل کېږي، هغوی چې ځانونه یې وپیژندل د خپلو گټو لپاره په پښتو او پښتنو کې د وینې فکر مشالونه او دیوې وژني .
ایمان په ډېره نرمه لهجه خبرې پیل کړي:

موږ باید پدې پوی سو چې په رڼو سترگو رانده یو او تر خپل کور پورې یواځې هغه لار راته مالومه ده چې ورباندې تگ راتگ کوو، او دا ډار راسره دی که یو قدم ها خوا یا دې خوا ته کېږدو خپله لار به ورکه کړو . لاکن داسې نه ده څنگه چې فکر کوو، که موږ په همدې لاره شا او خوا ته سترگي واړوو ډېر څه لیدلی او پیژندلی سو .

دا وخت میوند هم له حمامه راووت، په داسې حال کې چې وینتان یې ږمنځول په خپل ځانگړي طنزیه انداز یې وویل:

- افغانان په یوه بله پلمه خپل سوي او د تعلیمي او ښوونیزې برخې څخه لري ددې لپاره ساتل سوي دي چې په فکري توگه رانده، کانه سي، دلته له ملا څخه دا پوښتنه کول کفر دی چې (جنت ښه دی که فاريس؟) د ملا خپل اولادونه په لندن او فاريس کښي زده کړي کوي او زموږ اولادونه جنت ته لېږي که جنت تر فاريس ښه دی نو ولي ملا خپل زامن او لوني جنت ته نه لېږي؟!
- خو اوس دوی دا وايي چې دا هیواد اشغال دی؟

عجيبه ده زه خو بيخي حيران پاتي يم دا څه احمق توب دي؛ افغانستان ته د شوروي ځواک له راتگ سره بنوونځي، پلچکونه، لويي لاري، تعليمي او د بيارغونې ادارې او ان تردې چې جوماتونه کافر سول، د جهاد په نوم د ورانۍ پروژې پر مخ يووړل سوه او همدا تر اوسه پورې دوام لري، نن همغه سور ځواک په پاکستان کې فوځي تمرينات کوي لاکن په سوالیه نظر کوم چا ورته وکتل؟! میوند زیاته کړه:

ترمپ سعودي ته ولاړ، د کعبې امام د نوموړي راتگ او ناسته د خیر او برکت ناسته وبلله، په افغانستان کې د امریکا څخه په مرسته اخیستلو افغانان کافران کېږي او وژل کېږي، دا اودغسي نورې ډېرې خبرې سته هغه پخپل ځای خو له دې وروسته به "ترمپ" حاجي ترمپ حاجي صاحب وي.

تولو په یو ځایي سره وخنډل ...
او بیا همت وویل:

د بنمن د خپلو گټو او بريالیتوب لپاره زموږ د هیواد ځوان نسل خپل ذهني غلامان گرځوي، دوی تل هڅه کوي هغه کسان راڅخه واخلې چې په فکري او شعوري برخه کېني تر نورو شتمن وي، د حقایقو په لټه کېني وي، او همدارنگه هغه مشالونه مو وژني چې د خپل وینې عقل په رڼا کېني د تور او سپین څېړنه کوي .

مور به زرگونو زړور، باشعوره ځوانان او پېغلې د مذهب تر نامه لاندې د افراط په رسی کښې زندگی کرل. افراطیت په افغانستان کې د عقیدې او اعمالو له لحاظه ستونزې جوړې کړې دي همدا وجه ده چې بي ځایه قتلونه کيږي ښځې سنگسارېږي، ډيوې او مشالونه وژل کېږي. د هیواد او خلکو دښمنان له مذهب څخه په استفادې د ځان او سیاسي گټو لپاره په حقیقت سترگي پټوي، د هغو کسانو لاس نیوی کوي چې په ذهن رانده دي او په رندو سترگو قضاوت کوي.

او دا باید ومانو چې، د اسلام دین وحشت نه دی؛ بلکې د تروریزم پرخلاف، د سولې، عدالت، ریښتینولې، فطرت، عقل او تفکر یو بشپړ دین دی، دا باید څرگند شي چې د ظالمانو او سرکښه خلکو د حاکمانو او همدارنگه د هغو سیاسي مذهبي گوندونو په وجود کې چې په غیر مشروع ډول د ډار او افراطیت په وسیله پر خلکو، قومونو، ټولني او قانوني دولتونو د قبضي او تسلط لپاره په تاوتریخوالي لاس پورې کوي او د خپلو جنایتکارانه موخو لپاره ملتونو او ټولنو ته مادي او معنوي تاوانونه رسوي.

- دا تورمخې سیاست او سیاسي لوبه په دې نه اړزي چې سپېڅلی دین ورپسې یاد کرل شي؛

سیاسي گوند مشران ځان د هیواد نه بولي، هیواد د ځان بولي، تل تر هیواد او ملي گټو وړاندې د ځان په غم کښې وي .

او همدارنگه سياسي گوند مشران تل په خوړو خبرو او ژمنو سره خان تر يو ځايه رسوي، كله چې په ارامه څوكي كښېناستل خپله تنده د ولس په وينو ماتوي، ډېر كم داسې څوك به پيداكېږي چې له خپل ځان سره، سره د هيواد او خلكو غم ورسره وي، ماته تر ولسمشر او ټولو گوند مشرانو هغه يو عسکر غوره

دی چې ددې وطن د خاورې او ولس د ساتنې لپاره په اوږي کښې تاوده لمر ته او د ژمي په یخنی کښې وږی، تېری په پوره ایماندارۍ سره خپله دنده ترسره کوي.

ولسونه چې خپلې وږې، تېرې ورځ اخیستي وي په ږندو سترگو مزل کوي، په هر نوي گوند او گوند مشرانو باور کوي. که څه هم تردې وړاندې پخوانیو چارواکو ددوی ټوله شتمني له ځان سره وږي

که د کوم هيواد ولس او چارواکي دواړه ځانونه د هيواد وېولي، ترځان هيواد او ملي گټو ته ژمن ووسي په رښتيا سره چې دوی به د يو خوښ، کلک، شتمن او خپلواک هيواد اوسيدونکي سي. مور لا اوس هم که چا وويل ” تو غور دې سپي يوور “ ددې پرځای چې غور ته لاس وروړو په سپي پسې منډي وهو. او هو په دا نيمه شپه د چا زنگ کېدلی سي!؟

هت کتاب کښنود، له ځایه پاڅېد، موبایل یې راواخیست او ځواب یې ورکړ، سلام! همت یم څوک یاست او څه خدمت مو کولای شم؟

- زه پوهېږم چې څه خدمت نشي کولای، که خوښېږي دې ژوند وکړي نو په کوچنی خوله لویې خبرې مه کوه ...

هغه په دروند غږ خبرې کولې او په لهجه کې یې زور ښکاره کاوه، همت ځواب ورکړ:

- ته غواړې څه ووايي؟ اخېر څه خبره ده ستا مطلب څه دی؟
- له هغو کسانو لرې ووسه، که داسې نشي کولای نو خپل مرگ ته دې چمتو شه ... د خدای په امان!

د همت له سترگو خوب وتښتېد، هرڅومره اړخونه یې چې بدل را بدل کړل، بیا هم ترسهاره اندېښنو خوب ته پرېښود.
له ځایه پاڅېد او د هغه سمینار لپاره یې تیاری ونيو چې سبا ته په ولایت مقام کې "د بشري حقونو د نړیوالې ورځ" تر عنوان لاندې جوړېده.

ایمان او میوند ته یې زنگونه وکړل، درې واړو ناشته د ښار په یوه هوټل کې وکړه او له هغه وروسته د ولایت مقام په لوري روان شول.

غونډه پيل وه، درې واړه د ميوند د ناوختي له امله لږ څه ځنډېدلي وو، كله چې تالار ته دننه شول، وياندوي ورته بڼه راغلاست وويل او ددوي درې واړو يې ځانگړي مننه وكړه. دا وخت په افغانستان كې د بشري حقونو د كميسون يو غړي په سټيج بيانیه وركوله " افغانستان كې د جگړو او تاوتریخوالي له كبله بشري سرغړوني شوي'

د افغانستان د بشري حقونو خپلواك كميسيون د افغان جگړې له ښكېلو خواوو غوښتنه كوي چې جگړه او وینه توبېدنه بس كړي. او پسي زياته يې كړه، د افغانستان د جگړې د ختمولو ارزانه لاره بين الافغاني خبرې دي، او پكار ده چې موجوده لاسته راوړنې د سولي په خبرو كې قرباني نه شي. بيا يې د سولي په خبرو كې د جگړې د قربانيانو، ښځو او ماشومانو د حقونو په ساتل كېدو ټينگار وكړ.

تر هغه وروسته وياندوي د همدې ولايت د جنډر امره مريم سټيج ته وغوښته، مريم پخپل ځانگړي انداز سره خپل ويشتان او ټيكری منظم كړل، او د سټيج خواته لاړه، خپلې خبرې يې د گډونوالو په مننه سره پيل كړې: " افغانستان كې د رواني جگړې او ټكني امنيت له امله د بشري حقونو وضعيت خواشينونكي دی." مريم په پسته ژبه او خوندور طرز سره وينا كوله:

" تېرو شاوخوا ۱۱ کلونو کې په دې هېواد کې څه باندې ۹۲ زره ولسي افغانان د جگړې قرباني شوي دي. "دې وويل، بشري حقوق او د بنځو حقوق بايد د ټولو لپاره وي، د ترهگرۍ پېښو او کورني تاوتریخوالي کې د وژل شوو بنځو قضیې دې وڅېړل شي. او په افغانستان کې د جگړې ښکېلې خواوې بايد د جگړې د قربانيانو په ځانگړې توگه د بنځو او ځوانانو غوښتنې واورې. مريم په ډېر يو زبردست انداز سره خپلې خبرې را لندې کړې او په دې ډول سره د تالار له ټولو اړخونو يې په وياړ لاسونه وپړکېدل.

د غونډې وياند له مريم مننه وکړه او همت يې د وروستي ويناوال په توگه دريځ ته وباله، همت دريځ ته له پورته کېدو سره سم خپلې خبرې داسې پيل کړې:

" يوازي هغه مهال خپلو گډو موخو ته رسېدای شو چې ټولو انسانانو ته يو شان امکانات ورسېږي. "

تېرو دوو لسيزو کې نړۍ په افغانستان کې د بشري حقونو په تړاو د ناوړه پېښو شاهدې وه، چې انکار به ترې منطقي نه وي. پر ملکي موخو ځانمرگي او نور بريدونه د بشري حقونو د نقض يو مصداق دی. تېرو دوو لسيزو کې بي شمېره بمبارونه، ويجاړونکې جگړې، له هغو وسلو کار اخيستل، چې د ډېرې وژنې وړتيا لري، له اړتيا پرته له لويو بمونو گټه اخيستنه د نړيوالو بشردوستانه حقونو ښکاره نقض بلل کېږي.

او دغه راز تېرو شلو کالونو کې په افغانستان کې د بشري حقونو لاسته راوړنو هېوادوالو ته په ځانگړې توگه بڼخو او ځوانانو ته په سياسي، علمي، فرهنگي، اقتصادي او ورزشي برخو کې بڼه زمينه برابره کړه؛ دې چارې له نړۍ سره ونښلاوه او بېرغ يې د نورو هېوادونو تر څنگ ورپېد.

جنسيتي، قومي او نژادي تبعيض، له بڼخو ناوړه گټه اخيستنه او د قوم او نژاد له مخې کسانو ته د سرچينو محدودول په دې دوره کې د بشري حقونو د نقض بېلگې دي. دا بايد له ياده ونه باسو، چې د جگړې پر مهال د بشري حقونو پر ضد ډېرې پېښې د افراطي او جمهوري نظام ضد ډلو له لوري شوې دي.

همت زياته کړه، له بده مرغه افغان دولت تر اوسه پورې هم ندی توانيدلی چې يو جنګي جنايت کار محکمه کړي او له قانون څخه دغه معافيت نور کسان هم دې ته هڅولي چې بشري حقونه تر پښو لاندي کړي.

نو د بشر د حقوقو ورځ دې بشر ته په حق ورکولو ولمانځل شي نه په تشو شعارونو.

د جنډر امره خصوصاً له همت او د هغه له خبرو څخه زياته متاثره سوه، د سمینار تر ختمېدو وړاندې د هغه و خواته ورغله او په غوږ کې يې يو څه ورته وويل، کله چې سمینار پای ته ورسيد مريم له همت سره د کافي څښلو پر مهال يوې خواته په مېز کېناسته او هغه يې زيات تشويق کړو، دا وخت همت او مريم يو بل ته په

روحاني حواله يو بل ته بيخي نږدې شوي ښکاريدل، مريم له همت څخه د اړيکي شمېره و غوښته، همت پرته له دې چې څه ممانعت وکړي خپله شمېره يې مريم ته ورکړه او له يو بل څخه يې رخصت واخيست.

د نن مازديگر مجلس داسې سره پاشلی غوندي و، او ددې وجه هم د همت گوښه والی و، د هغه په ذهن کې يوازې او يوازې د مريم ښکلي څېره تاوېده راتاوېده، دا وخت ميوند هم چای راوړ او په خپل ځانگړي انداز سره يې ايمان ته په اشارې وويل، دا دی بچيش!! د زعفرانو چای مي درته راوړ.

که څه هم د همت د زعفرانو چای ډېر خوښ و خو نن يې داسې خاص ليوالتيا څرگنده نه کړه، په زړه او ذهن کې يې يو نوی احساس په ټوکېدو و، هغه شوخ او مينه ناک د مجلس مالگي همت نن يوې خواته غلی ناست دی او د هيڅ شي سره ليوالتيا نه ښيي، د هغه په ذهن کې د هغې ښکلي پېغلې څېره چې په شونډو يې يوه خونوره مسکا کړلې وه گرځي هغه له ځانه وتلی او روح د يوې بلې روح سره يوځای په دښتونو مزل کوي.

په همدې ډول زړه نا زړه ټول خپلو کورونو ته رخصت شول، همت هم ددې پرځای چې له ايمان سره په موټر کې لاړ سي، پياده روان سو، خو د ايمان له بيا بيا ټينگار سره مجبوراً په موټر کې کېناست، په لاره کې يې د ايمان هيڅ يوې پوښتنې ته هم مثبت ځواب ورنکړ، همت په تکرار سره هم دا يوه خبره کوله، "پاره

جانانه دا دومره خبره نه ده، نه پوهېږم داسې يوڅه د ستړيا احساس کوم نور داسې خاص څه نشته" کور ته په رسېدو سره يې له ايمان رخصت واخيست او لاړ.

ماخستن هم پرته له څه خورلو خپلې خونې ته لاړ، که کتاب ور واخلي، بيرته يې کېږدي، که تلویزون چالان کړي هيڅ يوه خپرونه يې نه خوښېږي، ريموټ ږدي، موبایل ور اخلي د مريم نمبر ته په کتو سره د "هو" او "نه" ترمنځ په جگړه اخته دی، زړه يې ورته وايي مريم ته زنگ وکړه او عقل يې ورته وايي، گوره همت جانه داسې ونکړې، په همدې کش مکش کې د مريم زنگ راځي ...
- سلام! همت يم او تاسو؟

که څه هم دی پوهېږي مريم ده خو بيا هم پدې پوښتنه ټينگار کوي...

- ولې و مو نه پېژندم؟

- نه هيله کوم، که ځان دې رامعرفي کړې ډېره به ښه سي.

- مريم

- د جنډر آمره (؟)

- بيخي ژر او په پوره توگه دې وپېژندلم او هو رښتيا مزاحمت نه وکړم له خوبه خو به مې نه يې راويښ کړی؟

د مريم په لهجه کې د مينې او ناز يو په زړه پورې رنگ و ...
نه هيله کوم، څه خدمت مو کولای شم؟

داسي خاص څه نه، يوازي غوښتل مي ږغ دي واورم، ته ډېر ښه
بي!

همچنان

ښښنه غواړم چي مزاحمت مي وکړ، اوس لپاره ښه وخت
داسي کومه خبره نه ده

په هر حال بيا خبرې کوو، خدای دي مل سه
او له دي سره بي اړيکه پرې شوه.

همت خپل موبایل داسي ټينگ په زړه پسي ونيو او بيا بي ښکل کړ،
هلته مريم هم له يو عجيب احساس سره مخ وه، دا زه څه کوم په
ما باندې څه شوي دي؟ زه ولي هغه سړي ته زنگ وهم؟ هغه
څوک دی؟ لا خو زه هغه سم پېژنم هم نه؟ داسي څنگه کېدلای
سي؟ خپل لپې ټاپ بي راواخيست او د همت نوم بي په فیس بک
کې ولټاوه، "همت آرین" د ملگرتيا بلنه بي ورته ولېرله او له دي
سره سم بي ميسج هم ورته وکړ "سلام ښاغلی آرین صاحب، مريم
يم." ميسج ولېرل سو، خو دا بي تر لېرلو وروسته له يو ډول
پښېمانۍ سره مخ شوه او بيا بي د پروفایل په کتو بوخته سوه. د
هغه ليکنې، شعرونه، مقالې او انځورونه بي تر نظر تېر کړل.

ياره جانانه دا هرڅه څومره په بي خوندي سره روان دي .
ايمان په پرلپسي توگه ميوند ته زنگونه وهل او ژر، ژر بي خبري
کولي:

ليوه ډېر وحشي ځناور دی، کله چې وری او خپټه يې تشه سي بيا پرخپلو اولادونو هم خوله ور اړوي؛ دوی که هرڅومره د بنکار پر وخت يوه ډله ووسي، خو تر بنکار کولو وروسته يو د بل سره همغږي نه پاتې کېږي مگر سپی بيا دا عادت نلري، يو وحشي هيڅکله نرم مزاجه نسي کېدلی.

سپی تر هغو پورې له خپل کور او خاوند سره خیانت نه کوي ترڅو يې په وفاداری کېني ليونتوب ته نه وي رسېدلی؛ زمور يو سپی چې د کورنۍ په نه شتون کېني مو د گاوند کره تللی اوس له ټولو مرور دی او بيخي مو په شناخت پېنمانه دی، نه پوهېږم چې ولي؟ يوازې هغه وخت لکی ښوروي چې کوم بل پردی څوک راسره وويني، مور د خپل سپي په پخلاينه کېني په مکمل ډول پاتې راغلي يوو، دا ځکه چې دی غلط سوی او د انسان په څېر سرزوري کوي نو له انسان څخه ددې برعکس تمه(؟) دا هيڅ امکان نلري.

يوچا به دا خبره کوله: سپی په لويه تېره ووله چې تر ډېرو کورنچېري خو زه بيا دا وایم چې سپی وپاله ترڅو پالنه دي وکړي؛ دار له لېوانو پکار دی چې هيڅکله له خپل وحشي عادت څخه نه راگرځي.

همت که څه هم نه پوهېده چې ايمان ولي او د څه لپاره د سپي او لېوه په اړه خبرې کوي خو بيا يې هم هغه ته ښه کلک غور نيولی و.

ايمان همداسې لگيا و:

ما د دي نړۍ له ټولو وحشي لېوانو هغو سپو ته پناه راوړه چې د ټولو اهلي حيواناتو ترې کرکه کېده، زه په دې بڼه پوهېږم چې لېوان سپی خپل اولاد بولي خو داسې نه ده، ځکه لېوه خپل بچيان خوري او سپی يې د ځان په څېر پالي؛ څېره د چا باطن ته ورته نسي کيدلی که څه هم سپی او لېوه د يو بل همشکله دي خو سپی د څار او بنکار لپاره په کورونو کېني پالل کېږي او لېوه بيا برعکس.

همدارنگه سپی په يو کال کېني مکمل سړی سي، خو انسان تر څو کالونو پورې سړی خو څه کوي هسې په نوم انسان هم نسي کېدلی، زه د سپي په نن، سبا او نورو ټولو ورځو باوري يم، که څه هم انسان عقل لري خو تر سپي هوښيار نه دی؛ سپيان ډېر بڼه خلک دي په هر چا کار نلري، هرڅه په ځان منلی او زغملی سي، سپی په ټولو هغو انسانانو ملامت دی کوم چې دی يې په کانو ویشتلې. همت په طنزیه انداز ورغبرگه کړه، ياره نو؛

اوس که ته غايې او که نه غايې، سپی څوک ددې لپاره ساتي ترڅو خپل او پردي دواړو ته که شپه وي او که ورځ بايد و غايې، له سپو څخه د انسانيت تمه کيدلی سي، خو له انسانانو څخه د انسانيت تمه څه چې د سپو تمه هم نه سي کېدلی، ځکه سپی ايماندار دی، وفادار دی او دې ته ورته نور ډېر بڼه خوښه لري خو انسان که ايماندار سي، وفادار به نه وي او که وفادار سي ايماندار نه دی، دلته د وفا او ايمان دواړو تر وخت مخکې لا سودا سوي ده .

خو زه هم همدا وایم
د خدای په دا دومره خدایي کې تراوسه پورې پر ما باندي یو ښه
خوړی سپی پیرزو نه سو، نه پوهیږم.
چې زما بخت کومې توري پېشو څټلی که څه بلا؟!
بیخي بل ور کیسه ده، دلته بیا دا نیمچه او تازي سپي دومره ډېر
دي چې په کومه کوڅه راوگرځي یوه دوه خو به خامخا وویني،
هغه هم ښه شوقي چې خوندور غړوندي یې هم په غاړه وي.
تازي سپی وساته، خدر یې بیا څه دی ها؟
- اوس نو په تازي سپي څه اعتبار پکار دی، هغه که هرڅومره ښه
ښکار کولای سي، بیا هم څښتن ته هغسي وفادار نسي کیدلای لکه
څرنگه چې خدر سپی وي.
ته بیا د قدرت دې اړخ ته وگوره، چې زما بیا په ټوله کښي له خدر
سپي سره جوړه ده، دا په دې چې خپل او بل دواړو ته په یو نظر
گوري او همدارنگه د وچې او لمدې مړی فکر ورسره نسته، خپله
دنده په ښه توگه سرته رسوي، همدا د یو ښه سپي خاصیت هم دی
چې شپه او ورځ څک غوړونه ونیسي بیدار وي.
دوی دواړو لا همدا خبرې کولی چې میوند هم راوړسید، ایمان په
داسې غصه ناک انداز هغه ان تردې چې سلام ویلو ته یې هم پرې
ښود، ته چیرته وي او تلیفون دي؟ ته وگوره چې څومره زنگونه
می درته وهلي دي؟
چیرته وي ها! په خدای ما خو به لیونی کړی

دا بيخي بي خونده ده، د رڼا او تور تم په دې نامعلوم سفر کې هيڅ نه پوهېږم مخ په بڼي او که چپ لور ته وگرځوم؛ په هر حال د سپين او تور ترمنځ فرق ازلي دی.

همت ورغبرگه کړه " زموږ خدای ماته هم عقلي وزر راکړي، زه دا حق لرم چې د خپلو وزرو په واسطه څومره چې کولای سم هوا وکړم، والوځم، چيرته چې مي زړه او روح خوشاله وي وگرځم؛ دا مهمه نه ده چې په باغ کښې دي ارومرو رڼې اوبه بهېږي، بي له هغو هم کيدای سي يو باغ ډېر څه (ارامتيا، بنايست او ...) ولري که څه هم په خړو به اوبه کېږي."

سمه ده تاسو چې هرڅه کوئ، هرڅومره چې زما زغم اندازه کوئ درته اجازت ده خو زه بس دومره وایم چې دا زموږ او تاسو جنګ د يو ککړ ذهن له سرچینې دی، انسان يو دی د بڼه او بد توپير سته دا سمه ده، مگر په حقيقت کېښې ټول کاینات انسان نه په يوه سترګه گوري.

ما د يوې ناروا لارې لمن نيولي ده، او زه په دې بڼه پوهېږم چې روا لار موجوده وي په ناروا باندې تګ ستره گمراهي ده، نو له دې څخه دا معلومه سوه چې موږ (زه) په همدې نړۍ کېښې ترټولو گمراه مخلوق يم.

او د همدې خبرو سره سم ايمان له کوتې ووت، بيرته يې دروازه راخلاصه کړه او همت ته يې وويل، که کولای شئ نو په همدې اړه فکر وکړئ .

- یاره بیخي بل ور دی، ټوله ورځ د خپل سپي په اړه خبرې کوي،
ښه نو ته ووايه ستا شپه څنگه وه؟ "همت وویل"
- ښه وه، ایمان چیرته لاړ؟

- زه هم نه پوهېږم خو حالت یې ښه نه و، بیرته به راسي، هله نو
میوند جانه ته خو لږ د زعفرانو چای آماده کړه یاره بیخي گنګس
یم.

په همدې وخت کې همت ته د مریم زنگ راغی او هغه یې نږدې
پارک ته وباله، پرته له دې چې میوند په اصلي موضوع پوه کړي
له ځایه پاڅېد او وې ویل "زه یو اړین کار لرم، ترڅو چې ته چای
آماده کوي بیرته راځم" او له همدې خبرې سره ووت.

میوند د کابل چاپ ورځپاڼه ورپورته کړه؛ لیکلي و، 'داسې سوله
نه غواړو چې د امنیتي ځواکونو د برخلیک ضمانت نه کوي'
افغان ولسمشر د افغانستان د پخواني پاچا محمد داود خان د واکمنۍ
پر مهال تېروتنې ته په اشاره وویل، "هغه مهال چې د سیمې په
سیاست حکومت خبر نه و او د همدې بې خبرۍ په نتیجه کې د ثور
د ۷ فاجعه رامنځ ته شوه، دا تېروتنه باید بیا تکرار نه شي.

په دا منځ کې قریب دوه ساعته ووتل خو همت رانغی، د زعفرانو
چای په ترموز کې سور سو، میوند د همت نمبرو ته چې هرڅومره
زنگونه وکړل ځواب یې نه ورکاوه په همدې وخت کې د دروازې
زنگ ووهل سو، "لکه چې راغی" میوند دروازه بیرته کړه او په
زغرده یې وویل "احمقه دا تلفون ولې نه ځوابوي؟" د ایمان په

ليدو لږ څه خجالت هم سو، خو ژر يې خپله خبره بشپړه کړه " ما فکر وکړ همت دی، هغه احمق دا دوه ساعته کېږي چې وتلی او تلفون هم نه ځوابوي "

- راځه پرېږده يې را به شي، هغه نو بيا کله داسې بڼه کار کړی. ميوند د زعفرانو له چايو پيالاه وړيکه کړه "دا مې هم د هغه احمق په فرمايش چمتو کړ "

ايمان له لږ څه سوچ وروسته خپلې خبرې داسې پيل کړې:
- يو عجيب خو خونور سر درد راته پيدا سوی دی، له هرې څړيکې يې خوند اخلم، دا چې د کوم ليونټوب پايله ده (؟) څنگه او څه وخت مې سر په ديوال وهلی خبر نه يم(؟) دومره ضرور پوهېږم چې لږ څه پارسوب يې کړی؛ نو پدې کې د خوند خبره څه ده؟ "ميوند وويل"

په دې کښې د خوند خبره داده چې دا څو شپې په ښي اړخ پرېوتلی نه سم، اوس بايد په چپ اړخ ويده سم، د چپ اړخ د خوب فايده داده چې مخامخ کړکې ده او تر ډېره پورې د هغې تورې تيارې ننداره کولای سم، هميشه داسې وي چې شپه په ويښه د سهار غېږي ته وړم؛ زه او زما خدر سپی دواړه اوس د رڼو سترگو په خوب اموخته سوي يوو، دی تمامه شپه په اټکل غاڼي او زه يې له دې غپا غپ څخه خوند اخلم، که کله کرار سي زه يې بيا وشکارم، ځکه سپی بايد و غاڼي، په کراره پرېوتو بڼه نه ښکاري.

- ياره يو خو سنا دا د خډر سپي موضوع بيخي تکراري سوه، ته کومه بله غوره موضوع هم لرې او کنه؟ "د ميوند په لهجه کي شرارت و"

څه ووايم او څه نه ووايم، رڼا او تورتم دواړو خپل اصلي حالت له لاسه ورکړی دی، اوس په دې پوهېدل ډېر سخت دي چې د ورځې او شپې تر منځ حقيقي توپير درک کړل شي...
- سخت فلسفيانه لغاتونه استعمالوي

د لغاتونو، معنا پخپله په معنا پسي ستړي ده او په دې نه پوهېږي چې د ځان را پيدا کولو لپاره څه وکړي؟
خصوصاً "زه" د يو داسي لغات په معنا کولو پسي ورک يم چې په حقيقت کي "هيڅ" معنا نه لري .

- د قدرت تر ټولو ستره غلطي هم دا کېدلی شي چې د لغات او معنا ترمنځ يې روڼ توپير څرگند نه کړو.
ايمان زياته کړه، د تور او سپين کيسه هم په همدې ډول مخته وړل شوي ده

پوه نه شوم؟

اوس به څوک دا هم نه وايي چې زه نه پوهېږم ځکه مور په دې بڼه پوهېږو څوک چې وايي نه پوهېږم هغه تر بل هر هغه چا بڼه پوهېږي .

- ته سپين يې او که تور؟ زه لا تر اوسه ددې سوال ځواب نشم درکولای، خو دومره به ضرور ووايم چې هر رنگ د کوم بل رنگ

په مرسته منځ ته راغلی، همدارنگه تور د سپین او سپین د تور په مرسته هغه که هر ډول وي درنگ له سرچینې څخه اخیستل شوی، اوس په رنگونو کې د بڼه او بد توپیر په کومه مانا کېږي، په دې بې هم نه پوهېږم .

- حقیقت دا دی چې کوم څه مو په زړه او سترگو بڼه راسي بڼه دي او بد بې برعکس د هغه، دا چې زړه او سترګې څه ډول فیصله کوي دا بېله مسئله ده خو د عقل ساری په ټول انساني او طبعي جوړښت کې نه موندل کېږي ، دلته نو د خدایي قدرت هم بریتونه غور وپوله. "میوند په خپل طنزیه انداز سره خیره تکمیل کړه ."

- سپین که تور راپېژندل شوی وای نو اوس به مو تور ته سپین او سپین نه تور ویلای، دا یواځې د رنگونو تفاوت نه دی چې مونږ یې گډوډ کړي یو، بلکې دا زمونږ د خامو فکرونو زېږنده ده چې سپین مو په توره او تور مو په سپینه ځلي.

میوند پوښتنه وکړه:

زما په دې هیڅ سر نه خلاصیږي چې سم او ناسم پخپل منځ کې کوم توپیر لري او که نه ؟

خو همدا مشکل دی که چیرې سم او ناسم پخپله ټاکلي لاره تللي وای هرڅه ثابت پاتې کېدل، زمونږ تر ټولو لویه ستونزه هم دا کېدلې شي چې ځان ته لاره ټاکل راته ستونزمن ښکاري خو دې ته نه گورو چې د بل چا په پلونو تگ خطرناک هم کېدلی شي.

لوڅ خلک تل په دې فکر کې وي چې د نورو لپاره جامې پيدا کړي او هغوی په دې وپوهوي ترڅو کوم ډول جامې يې په رېښتيا سره هم پټ ساتلی شي.

دا ټولنيز اصول او قواعد دي چې موږ له فرهنگي دود سره سم ووسو، خو دلته سوال دا پيدا کېږي، يو فرهنگ چې بايد له هغه سره سمه رويه وشي کومې ځانگړنې ولري، عموماً فرهنگ له وخت تېرېدو سره سم ورو، ورو تغير او وده کوي، ويښ خلک يې له تغير او تبديل سره سم په سمه حرکت کوي او ویده خلک ترپخوانيو کړنو کرښې تاووي او بدلون يې د ځان په شر گڼي.

همدارنگه هر مذهب په سيمبوليک ډول تقريباً له ټولو هغه ځانگړنو تکميل شوی چې د انسان په گټه تمامېږي او د وخت له تېرېدو سره يې استفاده کولای شي، انسان پرمختگ کوونکی دی او هره ورځ د يو نوي څه په اړه فکر کوي. "ايمان په تفصيل سره خبرې وکړي"

همت او مريم تر ماښام قضا پورې د يو بل سره په مجلس کولو کې ورک وو او په نامعلومو دښتو او سرابونو يې مزلونه کول، مريم دا غوره وبلله چې همت هم نن شپه له دې سره د هغوی کور ته ولاړ شي.

ځکه مريم دا ډېر وخت په کور کې تنها اوسېده، کورنۍ يې هندوستان ته په ژمنۍ رخصتي تللي وه، يوازې دا د خپلې دندې په خاطر پاتې وه، همت هم ډېر ژر ورسره ومنله او ميوند ته يې

تلیفون وکړو چې زه په خپل کور کې يم او په ماپسي اندېښنه مه کوئ.
او له همدې سره يې کور ته هم زنگ وکړو چې زه نن شپه د ميوند دوی سره يم.

همت او مريم دواړه کرار، کرار په پياده رو باندي روان شول، د خوراک، څښاک څه ضروري سامان اخيستلو وروسته مريم ټيکسي ته لاس ورکړ خو همت دا غوره وبلله چې په پښو لار سي، د مريم کور يو څه لرې و نو په همدې خاطر يې ټينگار وکړ او په ټيکسي کې کښاستل، په لاره کې که څه هم دوی هيڅ نه سره وويل خو د يو بل له شتون يې خورا ډېر خوند اخيست.
کور ته له رسېدو سره سم يې همت کوټې ته بدرگه کړ او دا پخپله د پخلنجي خواته لاړه .

همت د کوټې ځانگړې نظم او ډيکوريشن ته په کتو کې غرق تللی و، او هر يو شی يې يو، يو تر نظر تېراوه، په تېره بيا په ديوال راځورند د يوې ماشومي هغه تصوير ته چې د شارشمو په کښت کې ولاړه وه د همت پام يې ځان ته کړ، په همدې وخت کې مريم هم کوټې ته راغله او يو څه خواړه يې هم له ځان سره راوړل.

- ښه نو دا هرڅه دومره ژر ولي؟

- اصلاً زه خپله ډېره زياته وړې سوې ومه، نو ځکه مي دا ښه وبلله چې لومړی بايد يوڅه وخورو.

هغې د پسه غوښه او وريجي تيارې كړې وې
همت په خوړو كې د مريم د لاسونو خوند له ځان سره ونيو او
ترپايه يې هرڅه ډېر په خوند سره وخورل " زه وايښم كه نور هم
واى ما به خوړلي واى كه څه هم تردې وړاندې مې هيڅ د لوړې
احساس نه كاوه خو د غوښې او وريجو دا جلا خوند " ميوند داسې
ژر ژر خپلې خبرې وكړې او لاسونه يې پاك كړل.
- پام مې نه و، په وريجو كې نمك يو څه زيات سوي او غوښه
څنگه وه؟

- نه، نه هرڅه بيخي سم و، زما خو يې مالگي ته هيڅ پام نه دى
شوى دا چې ته وايي نو كېداى شي.
مريم د خوراك لويښي پخلنځي ته يوړل او له بېرته راتلو سره سم
يې وويل، همت جانې چاى به بيا لږ څه ناوخته وكړو.
همت د هغې نجلۍ عكس ته چې د شارشمو په كينټ كې ولاړه وه
په اشارې وويل:

- دا!!

پرته له دې چې نور څه ووايي، مريم يې په خبرو كې ور ولوېده
"هيله كوم همت جانې د همدې په اړه مه پوښته."

په دې وروستيو كښې ډېر يو خوندور څه ته اړتيا ليدله كېږي، اوس
خبره داده چې "خوندور" بيخي نسته او تر دې ټولو خوړو نن سبا

ترخه ښه دي، لږ تر لږه د خولې خوند سمولای سي، د خاورو خوراک مو په برخه دی نه يې ښه خوند سته، نه يې بد ...
څوک دي دا خبر د چا تر غور ورتېره کړي چې د زمانې خداى په بندگي نيولي يوو، خو زندگي رابښلی نه سي.
ایمان له خپل ډک زړه دا خبرې په داسې حال کې راويستي چې کين لاس يې په چارې سره غوڅ کړی و.
ميوند چې له غصې تک سور اوښتی و، ایمان ته يې په تونده لهجه خبرې کولې "ايا دا سم کار دی؟"
زه نه پوهيږم چې ته څه کول غواړي او ولې داسې ليونتوب کوي
اخبر دا څه دي ایمانه؟

— زه مې له خپلو ليونتوبونو خوند اخلم، ما پخپل حال پرېږده!
ميوند مخامخ څوکى سمه کړه او په ډېر ټينگار سره د "هيڅ" په لفظ زور راوور، او وې ويل: دا هيڅ مانا نلري ...
ایمان ځواب ورکړ:

هو همدا دا د هيڅ کيسه يو څه شننه غواړي او زه دومره ښه شنونکى نسّم کېدلى چې د "هيڅ" په معنا دې پوه سم او بيا د دومره ستر کایناتي قدرت په شتون کې د هيڅ په اړه پلټنه هم هيڅ ده، مور ټول د بشر يو ژوندی تاريخ بيانوو او دا روان حالت د بشر په يو بشپړ عقل کې لويه بي عقلي بيانوي، دلته نو د بشر ټول هغه څه چې دده په عاقلتوب دلالت کوي د هيڅ سره پرته کېدلی سي.

میوند ورغبرگه کړه ایمانه اخبر څه شوي دي ته خو ووايه هيله کوم؟

- د يو لوی قدرت او لوی رحمت تر منځ چې کومه تېروتنه موجوده ده، او ددې تېروتنې د حل او له منځه وړلو لپاره تر ننه پورې چا هم لږ نره هڅه نه ده کړې او که چا کړې هم وي د مذهبي تعصب بنسټکار به گرځېدلی وي. زه د يو شي په اړه ډېر فکر کوم او هغه په انسانیت کې د وحشت فلسفه ده، حال دا چې په انساني کرامت کې "هنر" هم شتون لري.

میوند په داسې حال کې چې لاسونه يې په دسمال سره وچول، او د باندې تلو ته يې ځان اماده کاوه، وې ويل، هله نو ایمانه راځه چې څو زه بيخي ستړی شوم، نن په هيڅ هم نه پوهېږم، هله نو راځه چې څو ... او د توري شپې په ارامه فضا کې ایمان او میوند دواړه کرار کرار د بڼار په واټونو کې روان شول.

مریم په ژور فکر کې د خپل ماضي په اړه تللي ناسته وه او په خیال کې يې پخوانی دردونکی کیسي تلې راتلې، په تېره بیا هغه وحشتناکه پېښه، په کومه کې چې د هغې خاوند او لور يې دواړه وژل شوي وو، دا ډېره یوه دردونکی پېښه وه چې اوس يې هم د مریم په سترگو کې اوښکې راوستې، همت چې لا هم د مریم له ماضي خبر نه و، په لیدو يې حیران شو او په مریم يې غږ کړل:

— مريم جاني، څه خبره ده، هيله كوم داسي څه خبره ده چې نه يي په اړه فكر كوي او ژاري؟!
— داسي كومه خبره نشته، بس هسي لږ...!
او پسي زياته يي كړه، كه خوبنه دې وي يوه شېبه به د باندي ووځو.
همت "سمه ده" په اشاري سره تمثيل كړه.
روښانه سپورمي د كابل ښار ته لا ډېره زياته ښكلا وربښلي وه
او دا ښكلا د نندارې وړ وه.

يوه شېبه دواړه غلي او كرار كرار روان وو، مريم د خپلي زړه تنگي زور نور برداشت نه شو كړاى او په خبرو يي پيل وكړ:
— په فكري عياشي كې ډوب خلك تل په ماضي وياړي، مگر زه د پرون له عقل او منطق دواړو سره ځكه خلاف يم چې پرون، پرون و او نن، نن دى.

مگر ته څه وايي! زه هيڅ پوه نه شوم، همت پوښتنه وكړه؟
— زما مطلب دى؛ اوس هم كه څوك د ماخستن په اړه پوښتنه راځخه وكړي چې ته چيرته وي زه يي له ياده باسم او هسي يي ترځان تېروم، دا ټول هغه څه دي چې زموږ او ستاسو ترمنځ په ورځنيو اړيكو كې پېښېږي.

— هو په خداى، ته رښتيا وايي؛ دا سمه ده چې د ماضي (پرون) ځيني شېبې په يادولو ارزي مگر دومره هم نه چې د حال (نن) څخه ورباندي يې برخي سو، دا خبره مې له يوې ډمې اورېدلي وه

ویل یې ژوند پرونی ماخستن نه و، ژوند همدا نن سهار دی چې
وزرې می آزادي دي او کولای شم والوخم.
مریم په داسې حال کې چې سترگې یې له اوبنکو ډکې وې وویل؛
حوا می لور وه!

دوی دواړه یو بل ته ډېر گران وو، بلکل همداسې د خپل دې
گرانېت قرباني هم شول، ریان یو ډېر ښه هلک و، په هغه زه ډېره
گرانه وم، بیخي ډېره، په ما هم گران و، د پوهنتون په دوره کې
مو له یو بل سره وپېژندل او بیا کیسه مینې ته ورسیده، هغه راباندې
میین و او یوه ورځ یې هوټل ته وبللم، د مینې اظهار یې وکړ، کیسه
واده ته ورسیده، مور واده وکړ ... او له دې سره غلې سوه.
همت د پوهېدو هڅه وکړه خو څه یې ویلای نه شول.

مریم په داسې حال کې چې خپلې اوبنکې یې پاکولې زیاته کړه؛
یوه ورځ سهار وختي دفتر ته روان و، چې حوا یې غېږ کې
واخیسته او هغې و غوښتل چې دفتر ته ورسره ځي، ریان هم ومنله،
ټول نیم ساعت لانه و وتلی چې ماته د ریان له نمیره زنگ راغی،
کوم بل چا خبرې کولې، ریان ټکر کړی و، ریان په روغتون کې
و او کله چې د روغتون پټه مې واخیسته، شېبه وروسته د ریان او
حوا جسدونو ته ولاړه وم، ریان او حوا دواړه ....

د مریم له لاسه موبایل ولوید، ځان یې نور له کنترول وتلی و،
بلاخره مریم په ځمکه ولوېدله چې همت یې لاس ونیو او په غېږ
کې یې واخیسته.

همت چيغې وهلي، مريم! مريم! مريم!
موټر ته يې لاس ورکړ، نه درېده، ټيکسي هم نه، همت مجبوره شو؛ هڅه يې وکړه چې مريم راسمه شي خو ... روغتون ته له رسېدو سره سم، کله چې تر سرک بلې خواته اوښت، يو موټر چې ډېر په بېره د دوی خواته رانږدې کېده، د همت له ډېر کوشش سره سره بيا هم له ورسره ولگيد، دواړه يې هوبڼه شول، په بېرني خونه کې تر څو ساعته عمليات وروسته، مريم را په هوبڼ شوه، خو همت خپل ژوند له لاسه ورکړ.

د همت تر مړينې وروسته حالات ټول برعکس شول، ايمان او ميوند نور د پخوا په څېر نه وو، موسيقي يې نه اورېده، تلویزون يې نه شو ليدلی، ټوليزي رسنۍ ټولې د همت د بنکلي او زړه ورونکې ځوانۍ له عکسونو ډکې وې، فيس بک، توپټر، انسټاگرام او ...

د مريم صحت ورو، ورو په بڼه کېدو و، خو لا هم په روغتون کې تر درملنه لاندې وه، نن چې ايمان د مريم ليدو ته ورغلی و، هرڅه بيخي بل وړ ورته ښکاره شول، کله چې يې وليدل مريم په خپل بستر نه وه.

ايمان په بېره د نوکري وال اطاق ته ورغی او د مريم پوښتنه يې وکړه، ډاکټران، نرس او د روغتون ټول کارکوونکي حيران پاتې شول، مريم په رښتيا سره هم په اطاق کې نه وه، هغه له خپله ځايه

وتلې وه، د روغتون انتظامي پوليسو ته خبر ورکړ او هم خپله د مريم په لټه کې شول. د ايمان په زړه کې يو څه ور تېر شول، موټر ته وخوت او په منډه له روغتون څخه د هديرې په لور وخوځيد.

مريم د همت په قبر ناسته وه او چيغې يې وهلي : زه دې چاته پرېښودم، زه نه پوهېږم دا هرڅه څنگه وشول، زه به مې هيڅکله خپل ځان و نه بښم، ددې هرڅه زمه واره زه يم! هو! هو! زه يم، دا هرڅه ما وکړل ...

دا وخت يې ايمان په اوږه لاس ورکښود، که گوري د مريم په سپين مخ اوښکې را روانې وې، نور يې ټول طاقت اوبه، اوبه شو او مريم يې په غېږ کې ونيوه، کله چې يې د هغې سوي چيغې تر زړه ووتې په سترگو کې يې اوښکې راغلي خو ددې لپاره چې مريم ته تسلي ورکړي، اوښکې يې پټې تر ستوني تېرې کړي او مريم ته يې وويل:

— مريم!

دا هرڅه د څه لپاره؟

اوس خو همت په چيغو سره بيرته راگرځېدلی نشي، هيله کوم نور بس کړه، هغه ستا دعا ته ضرورت لري، بس کړه هله نو راځه چې څو، ته لا اوس هم بشپړه بڼه سوي نه يې ...

مريم په تلو تلو کي د همت قبر ته څو واړه مخ ور واړوه، کله چي په مونږ کي کښاسته په خبرو يي پيل وکړ:

زه دبديخته يم، په رښتيا هم دبديخته يم، لومړی ريان، حوا او اوس بيا همت، همت زما دبديختی وواژه، که چيري د هغه پېژندگلو ي زما سره نه وای شوې، داسي به نه کېدل، داسي به نه کېدل...

او په لنډه توگه يي ټوله کيسه د ايمان مخي ته کېښوده.

ددې پرځای چي روغتون ته لاړ شي ايمان د خپل کور مخي ته ودرید او روغتون ته يي د مريم د پيدا کېدو خبر ورکړ، وروسته يي هغه له ځان سره کور ته راوسته، ځای يي ورته سم کړ.

مريم؛ زما په نظر ستا لپاره به دا غوره وي چي ته اوس ارام وکړي او که څه ته دي اړتيا وه راته ویلی شي، دا ستا خپل کور دی، نور به ته هيڅ چيرته نه ځي، تر څو چي ښه شوې نه يي.

ايمان په کابل کي خپل يو ځانگړی د کړايي کور درلود چي اکثر وخت به يي د خپلو ټولنيزو فعاليتونو لپاره ددفتر کار ترې اخيست.

ايمان چي د ټولنيزو او سياسي فعاليتونو سره سره يي له يوې تعليمي موسسې سره د مرستيال په توگه کار کاوه، له همدې ځای څخه ووت او دفتر ته لاړ، دفتر ته له رسيدو سم يي په ميوند سترگي ولگيدې، ميوند مخکي له مخکي د ايمان راتلو ته سترگي په لاره و، له سترې مشي وروسته دواړه کښاستل او خبرې يي پيل کړې، څه بايد وشي او څه نه؟! ايمان وويل.

د دفتر خدمتگاري ددوی دواړو مخي ته چای کپنود او فضا يي د خپلي غبر په عطرو سره خوشبینه کړه ...
میوند خُواب ورکړ:

— مور چي دلته د ژوند او مرگ ترمنځ د یو عظیم دوزخ تجربه کوو، هره ورځ مو لار په همدې پُل صراط وي، د گناه او ثواب په غلط فهمی کي راگیر مخلوق هغه فیصلي چي یوازي او یوازي په خدای پوري اړه لري دوی يي پخپله کوي، دا هرڅه د یوې لويې خطا په بنیاد ترسره کېږي، او دا به هغه وخت ثابتې شي چي له همدې گني، گوني لږ څنګ ته شو .
ایمان ورغبرگه کړه:

— ډېر کم وخت انسان په دې پوهېدلی شي چي همدا اوس په کومه شېبه کي ولاړ دی او ژوندکوي ځکه انسان عموماً یا خو مخکي سوچ کوي یا وړاندې حال دا چي د همغې شېبې او وخت په اړه فکر کول ضروري دي په کومه هغه کي چي ژوند کوي.
میوند چي د خپل درد د اظهار او د همت اړین تر مړینې وروسته له یو ډول ذهني کشمکش سره لاس او گریوان و، نه پوهېده چي څه ووايي او څه نه، زیاته يي کړه:

— دا بیخي بل ورده چي زه د "بیخي بل ور کیسو" په اړه غږېږم، پکار خو داسې وه چي ما هم په هغو مسائلو فکر کړی وای په کومو هغو چي نور خلک فکر کوي، مگر نه داسې نه ده ځکه چي

دلته هرڅه د داسې يو ډول بيخي بل وړ حالت درلودونکي دي کوم چې تر شا يې يو خونډور حقيقت پټ ساتل کېږي.

د دوی ترمنځ لا مباحثه روانه وه چې ددفتر خدمتگاري ايمان ته موبایل راوړ "مریم" ستاسو سره خبرې کول غواړي!
ايمان موبایل غوړ ته ونيو، سلام! ايمان يم تاسو څوک؟

– مریم خبرې کوم، ددې لپاره چې ستا نمبر راسره نه و، ددفتر نمبر مې له انټرنېټ څخه پيدا کړ او درته مې زنگ وکړ، هيله کوم ځان بيخي يوازي احساسوم، که کېدای شي غرنۍ به يوځای وخورو.

ايمان ځواب ورکړ، هڅه کوم او ته دې پرځان پام کوه!
له همدې ويلو سره يې اړيکه پرې کړه او موبایل يې خدمتگاري ته ورکړ.

ميوند ته يې مخ وړ و اړاوه او ورته يې وويل "مریم بيخي زياته ځورېدلې بسکاري، ريان او حوا په اړه يې يادونه وکړه، هغوی هم تردې وړاندې په يوه ترافیکي پېښه کې وژل شوي او نن بيا همت ..."

ميوند ځواب ورکړ "ريان؟! "

زه خو پوه نه شوم تاسو د کوم ريان او حوا يادونه وکړه؟

– پرېږده يې، خو د ايمان له بيخي ډېر ټينگار سره يې په لنډ ډول د ريان او حوا کيسه ورته تېره کړه.

او له ترخو او سترېو ساگانو سره دواړه ولاړ سول او له یو بل نه یې رخصت واخیست.

ایمان ددفتر کارکوونکو ته تر اړینو هدایاتو وروسته کور ته روان شو، په لاره کې د خوراک لپاره یوڅه واخیستل، کله چې کور ته ورسید، که گوري مريم په څوکی ناسته ده او له لاس نه یې وینې بهیدلي دي.

چیغه یې کره، آخ دا!!

مريم دا څه دي، هیله کوم یوڅه ووايه، ژر یې ایمرجنسي بکس راواخیست او د مريم لاس یې ورته پلستر کړ، "دا هرڅه څنگه وشول؟"

مريم ځواب ورکړ "خوند راکوي، ما پرېږده چې ځان ته په عذاب ورکولو سره له خپل قسمت نه غچ واخلم"

ایمان ته د خپل غوڅ کړل شوي لاس کیسه وریاده شوه او پسې زیاته یې:

– بس که مريم دا هرڅه نور بې مانا دي، ته دي دي حالت ته وگوره، تا له خپل ځان سره څومره وحشت کړی؟

مريم ځواب ورکړ: ما پرېږده او زما قسمت او همدا بهتره ده، زه فکر کوم، وحشت یوه ډول محبت دی او دا کېدای سي د هغو وحشیانو عادت گرځېدلی وي چې په دا رنگه مینه کې ښکېل وي.

ایمان په قهر سره د مريم لاس تاو کړ او ورغبرگه یې کره "گوره مريم ددې خبرې در په یاد کول اړین بولم، هغه کسان چې وحشت

يې مينه ده خپل عادت هيڅکله پرېښودلی نشي او له دا ډول کړنو خوند اخلي، څوک چې له کوم عادت څخه په خوند اخيستلو اموخته شي، تداوي يې کلونه، کلونه وخت نيسي، لکه څرنګه چې د يو ليوه اهلي کېدل بيخي سخت دي همدارنګه د يو وحشي انسان اهلي کول هم سخت کار دی.

وکړم ته ووايه زه څه وکړم؟، همت ولي لارو زه يې ولي پرېښودم، زما ارمانونه يې له خاورو سره خاورې کړل ...
او بيا يې په زوره چيغه کړه "خدايه زه به تا هيڅکله و نه بښم، تا له ما نه هرڅه واخيستل..."

د نن سهار پيل د ميوند او ايمان په مجلس پيل شو، کله چې ايمان له خوب راپاڅېده، ميوند لا وختي د ايمان په کور کې ناست و، دا د ايمان لپاره حيرانونکي نه وه، ځکه هغه پخوا هم داسې بې وخته او سهار وختي د هغه ليدو ته راته ...

ايمان چې د چای په گيلاس کې بوره اچوله، تلویزون ته په کتو سره حيران پاتې شو، او بوره يې په ځمکه تويه کړه، په تلویزون کې خبر و:

"د پښتون ژغورني غورځنگ مخکښ غړی ارمان لونی ووژل شو"

او له همدې سره د ايمان له خولي يوه سوي چيغه ووته "آخ خدايه دا څه اورم، ارمان څنګه وژل کېدلای سي" د ايمان زړه ته هيڅ دا خبره د منلو وړ نه وه، د تلویزون کانال يې بدل کړ "ارمان لونی

د پاکستانی پولیسو له لوری د تشدد په پايله کې شهید کړای شو " له ځایه پاڅید، په وینتو کې گوتې بندې کړې، "آخ خدایه اخ خدایه ..."

د تلویزون په پرده د پروفیسور محمدابراهیم عکس و، خبریال د هغه د وژل کېدو راپور وړاندې کاوه " د پښتون ژغورنې غورځنگ د مرکزي کمېټې غړی ارمان لونی نن د پاکستانی پولیسو له خوا وژل شوی دی.

بلوچستان کې د پښتون ژغورنې غورځنگ فعالان وايي، د غورځنگ د مرکزي کمېټې یو غړی ارمان لونی نن شنبه ماښام په لورالایي سیمه کې له پولیسو سره په اخ و ډب کې وژل شوی دی. د غورځنگ یوه فعال محب شیراز رسنیو ته وویل، پولیسو د دوی مخکې پر ارمان لونی تشدد وکړ او هغه یې ووژله.

او له دې سره بریښنا ښکته شوه، میوند خاموش ناست و، کله چې یې ولیدل د ایمان حالت ډېر خراب دی، هغه یې ترلاس ونيو او همداسې یې له خونې څخه رابهر کړ، مریم هم د ایمان د حالت په لیدو سره حیرانه شوه دا لومړی ځل و چې هغه د یو چا په وژل کېدو سره داسې حالت ته ورسید.

له دې سره، سره چې د ایمان حالت بیخي خراب شوی و، کله چې د میوند سترگې د مریم په سترگو کې خښې شوې، له ځانه ووت، روح یې د مریم له روح سره یوځای په ځان کې تاو راتاوه کړه او هوا ته والوت...

د هغې طلايي وينتان، دنگ قامت او ښکلي سترگي ...ميوند لا همداسي مريم ته په کتو و، چې پښه يې له څوکي سره ولگيده او پرځمکه ولوېد.

ايمان په بیره، هغه تر لاس ونيو او پوښتنه يې وکړه " څه در وشول، هيله ده چې ښه به يې؟ "

ميوند ځواب ورکړ " هغه، هغه زما ذهن بېخي گډوډ شو، نو پام مې نه و، هو زه ... هو زه ښه يم "

له ايمان سره يوځای مريم هم هغه ته لاس ورکړ او راپورته يې کړ، دري واړه سرای ته ووتل، مريم دواړو ته څوکي سمه کړه او خپله پرته له څه ويلو د باندې ووته.

که څه هم مريم به هره ورځ خپل کور ته د تگ ويل خو ايمان ورته همدا يوه خبر تکراروله چې تر څو دې صحت په بشپړه توگه ښه سوی نه وي همدلته به يې او همدلته اوسه.

ميوند تر شېبه ناستي وروسته، زړه تنگی شو او تر رخصت اخيستو وروسته لاړ...

ايمان تنهائي ته پاتې شو، ددې لپاره چې پام يې غلط شي د انټرنېټ نړۍ ته يې سترگي وربنکاره کړې، ټولنيزي رسنۍ ټولې د شهيد ارمان په عکسونو ډکې وې، هرچا د ارمان په ویر ژړا کوله:

"د پښتون ژغورني غورځنگ مشر منظور پښتین په فيسبوک کې دغه پېښه غندلې او وايي، همدا اوس په لورالايي کې د پېښې په اړه احتجاج روان دی."

کوم بل چا د ارمان جنازې ته د هغه د خور وړانګې عکس خپور کړی ورسره لیکي يې دي " ارمان د هغه ارمان قرباني شو، چې ویل به يې په لر او بر پښتنو دې د پنجاب روان ظلم ودرول شي." ایمان خو ځله د څه لیکلو هڅه وکړه خو بیرته يې پاکه کړه، هېڅ يې نه شواى کولای یو څه ولیکي، بيخي زیات درېدلی او ناکراره ناست و، ملګرو ته يې زنگونه ووځل او د سبا لپاره يې د ارمان لوني په حق

کې د لاریون تیاری ونيو.

ایمان سهار وختي لا مطبوعي ته رسېدلی و او "د لوی افغانستان شهید ارمان شهید" په عنوان يې بیرونه او شعارونه چمتو کول، د ملګرو له راغونډیدو سره سم د ارمان لوني د فاتحي مراسم، غایبانه جنازه او په یاد يې شمعي بل کړل شوي، وروسته د ښار په عمومي څلور لاري د ارمان لوني د شهادت په پار سلگونه خلک راټول شوي وو او د ارمان د قاتلانو او د هغه د حق غوښتنې تر څنګ يې په مقبوضه پښتونخوا کې د ورکو شويو او شهید کړل شويو خپلوانو غوښتنه کوله.

دا وخت میوند مایک ته لاس کړ او په لاود سپیکر کې يې په زورور انداز سره وویل " د پنجاب د زبېښاک د دوام او پر نورو قومونو يې د خپټې اچولو د لړۍ د پراختیا په موخه پنجابي ملېشو د هر هغې کورنۍ کسان او مخکښ غړی وژلی او یا يې ژوندی

ورک کړي، چې له پنجابه يي د خپلو حقونو او ازادۍ تر لاسه کولو لپاره غږ پورته کړی دی."

لاریونوالو په زوره زوره " د لوی افغانستان شهید ارمان شهید، ارمان شهید " شعار بدرگه کاوه؛ میوند، ایمان ته مایک ورکړ، هغه په داسې حال کې چې له زره يي ویني څڅېدلې وویل " پاکستانی ریاست باید د دغه غورځنگ د فعال غړي ارمان لوني قاتل پيدا کړي او دا قضیه يي له څېړلو همداسي پرې نه ږدي، که څه هم دا د پاکستان ریاست کړنه ده بیا هم غږ کوو چې د ارمان قاتلین پیدا کړل شي، ارمان لونی چې اصلي نوم يي محمد ابراهیم و، د سنځاوی اوسېدونکی او په پښتون ژغورني غورځنگ کې دومره زیات فعال و، چې نه یوازې د ننگ میدان ته پخپله راوتی و، بلکې خپله خور وړانگه لونی يي هم له ځان سره د ننگ میدان ته راوستي وه."

ایمان نور څه هم غوښتل چې ووايي خو په همدې وخت کې يي موبایل ته زنگ راغی، د لاوډ سپیکر مایک يي کوم بل ځوان ته ونيو او خپله يي زنگ ته ځواب ورکړ:

– سلام!

– هیله کوم دا هرڅه بس کړه، مور همدا اوس هم تا څارو
ایمان په خبرو کې ور ولويد، څه مطلب، یانې مور څه بس کړو؟
– همدا چې څه دي روان کړيدي.

ایمان ور غیرگه کره "شهید ارمان لونی له پیل نه دا اټکل کاوه چی د آزادی شهید به وي او وینه به یی رنگ راوړي، نن ورځ زموږ مخي ته هیڅوک هم نشي راتلی او زه باور لرم چی د ابراهیم ارمان به ضرور پوره کبړي، تا او د پاکستان پښتون دښمن پوځ او استخباراتو محمد ابراهیم (ارمان لونی) شهید کر، خو زه په ډاډ سره ویلای شم چی د ارمان شهادت به د مقبوضه پښتونخوا ازادی ته اوږد مزل ډېر لنډ کړي." او له همدې سره یی اړیکه ښکته شوه. کله چی لاریون پای ته ورسید، ایمان او میوند هم پخپله لار روان شول او د کور تکل یی وکړ، په لاره کی د میوند تلفون ته پرلپسې زنگونه راتلل خو ځواب یی نه ورکاوه؛ ایمان چی له ډېرو زنگونو په تنگ راغی، میوند ته یی وویل " یاره ځواب ورکړه، بیخي می زړه ورته تنگ شو " میوند په همدې خاطر ځواب نه ورکاوه چی شمېره نامعلومه وه، د ایمان په ټینگار یی ځواب ورکړ:

— سلام وروره!

— وعلیکم سلام ...

یو ناپېژند غږ یی تر غوږ شو، ورغبرگه یی کره " څنگه یاست؟ وروره څوک؟ ... "

سړي چی په زوروره او قهرجنه لهجه یی خبرې کولی د میوند په ځواب کی وویل " هیله کوم دا هرڅه بس کړئ، ما ستا ملگري ته هم وویل، زه نه غواړم چی تاسو ته کوم تکلیف ورسوم، مگر ستاسو دا کړنې به ما او زما ملگري مجبوره کړي چی عکس العمل

څرگند کړو ... " ايمان يې له لاسه موبایل واخيست او ځواب يې ورکړ:

– که تاسو رښتيا هم زما او زما د کړنو مخالف څوک ياست، نو ما وگواښئ، هيله کوم زما ملگرو ته زيان مه رسوئ. د ايمان په لهجه کې نرمې او حوصله څرگندېده. مخالف کس يې په ځواب کې وويل:

– د همت اړين مرگ کوم تصادف نه ...، کېدای شي تاته به ياد وي چې تر هغه يوه ورځ مخکې لا مور تاسو ته خبر درکړی و، مگر تاسو بيا هم هغه څه ترسره کړل کوم چې مو منع کړي واست، ستا اړين او خوږ يار زموږ د ملگرو لخوا په موټر وهل شوی و، هغه کومه تصادفي حادثه نه وه، هيله ده، مطلب دې اخيستی وي. د ايمان له لاسه موبایل ولوېد، ژر يې موټر د لارې څنگ ته کړ او ودرېد.

د زړه زربان يې زورور شول، لويه چيغه يې تر خوله ووته " اړين "

له موټره بښکته شول، ميوند ټينگ په غېږ کې ونيو، څه وشول، د همت په اړه يې څه وويل، ووايه ايمانو ووايه!؟

– هغه دوی وژلی، د همت پېښه کولو کې هم دوی لاس لري، هغه دوی وژلی... او بيا يې د موټر ټاير ته يوه کلکه لغته ورکړه " اوووف خدايه، کوم امتحان نه و چې تا نه واخيست . "

بيا يې ميوند ته مخ ور واړوه، په داسې حال چې غوښتل يې بيرته موټر ته وخېږي وويل: "چيرته چې اېډيولوژي د ټوپک په خوله خبرې کوي؛ هلته به د برداشتونو تر منځ واټونه پرېکړې کوي." ايمان کور ته له رسېدو سره سم له مريم سره مخامخ شو، مريم يې د حالت په ليدو سره پوښتنه وکړه "بناغليه! بايد پوه شم چې څه خبره ده او هو رښتيا ميوند؟"

— ميوند کور ته لاړ ...

— نو ستا دې حالت ته گوره، سترگې دې څنگه سرې شوي دي، لکه چې ژړلي دي وي.

ايمان همداسې غلي ناست و او د مېز په سر د همت ايښي عکس ته يې په خيړ خيړ سره کتل، مريم د ايمان مخې ته له چاپو گېلاس ډک کړ، د تسلي په پار يې د ايمان لاس ونيو او وي ويل:

— پوهېږم، دا ډېره سخته ده، د خدای رضا بايد ومانو، دا به مو قسمت وي.

ايمان وويل:

— نه پوهېږو! مور رښتيا هم نه پوهېږو چې دا هرڅه زمور نه، بلکې د حالاتو په لاسونو کې دي، اوس دا حالات راباندې دومره زورور شوي دي چې هرڅه وغواړي راسره کولای يې شي..

مريم ورغبرگه کړه:

— بايد په دې پوه شو چې مور په خپله د حالاتو نڼه وار يوو، پخپله مو ځان د مردارو اوبو ډنډ ته غورځولی او په پاكي کې راته ځان

خيرن اېسي ، ستا غونډې يوه ازاد او خودمختار انسان خان د مجبوري په ځنځيرونو تړلی، که څه هم بايد مجبور ووسو، خو لازمه نده چې خامخا بايد مجبور ووسو، ځکه مجبوري يې وروستی حد دی او تردې وړاندې د خپلواکۍ سل زره نورې لارې لرو.

ایمان وویل:

— اوس هغه وخت نه دی چې څوک دې په پټو سترگو څه ومني، هر سړی په حقایقو پسي گرځي او همدغه د انسان کمال هم کېدلی سي چې د حقیقت تر موندلو پورې تر وروستی اندازې ولاړ سي. — ایمانه! دلته بیا برعکس هر څه په پټو سترگو منل کېږي تر رېښتیا ډېر درواغو ته اهمیت ورکول کېږي او همدارنگه د رڼا لارویان او مشالونه مو د رڼايي په تور بدناموي.

تر لږ څه چوپتیا وروسته مريم چوپتیا ماته کړه او ووي ويل: — په ډېر گډوډ حالت کې د عادت خلاف عمل پکار دی هغه دا چې يو تريخ شی بايد د خواږه په نوم ومني او خوند ترې واخلي. ایمان وویل "يو څوک دا خبره هم کوي چې ترڅه تل خوندور او په حقیقت کې خواږه وي او هو دا کېدلی هم سي، مريم جان زه تل هغه څه خوښوم چې بدنام وي لکه شيطان او نور ټول هغه څه چې بد نوم يې گڼلی وي."

ایمان په لومړي ځل یوې نجلۍ ته د "جان" لفظ کارولی و او دی خپله دې لفظ ته له متوجه کېدو سره لږ څه خجالت هم سو خو نظر انداز یې کړ او وې ویل:

— دا څومره موده کېږي چې خیرن یم او ځان مینځلو ته می زړه نه کېږي.

مریم وویل:

— پکار خو داسې ده چې هر وخت باید پاک او مقدس وگرځي.

ایمان وویل:

— مگر زه اوس تقریباً له داسې خیرنتوب سره عادت سوی یم او دا ځکه چې په ټوله شاوخوا کې می کوم داسې سپیڅلی ډنډ نسته چې ځان په کې غوپه کړم.

مریم وویل:

— د خیرنتوب هم خپل خوند وي او دا خوند هم یوازې او یوازې د ځینو په نصیب کې کېدلای سي.

ددوی مکالمې لا دوام درلود چې مریم ته زنگ راغی، فوراً یې ځواب ورکړ "هیله کوم مزاحمت مه کوه" او موبایل یې بند کړ.

ایمان وپوښتل، فکر کوم مټین دي دی؟

— نه، هسې کوم څوک به وي، زه دا نشم زغملی چې یو پردی څوک راسره بې ځایه او بې له کوم دلیلې خبرې وکړي، دا زما ایمان او غرور ته زیان رسوي او له همدې سره یې وخنډل...

ایمان وویل:

— د خپل درمان سره په جنگ کې همیشه ایمان ته څه ناڅه تاوان ضرور رسېږي خو په حقیقت کې د ایمان تازګي په همدې تاوان کې نغښتې ده.

مریم، مسکې شوه او وې ویل "ایمانو که خوښه دې وي یوڅه به وخورو، زه بیخي زیاته وړې سوې یم."

تر خورو وروسته ایمان د ځای څښلو ته "نه" وویل او خپلې خونې ته د مطالعې لپاره لار، مریم تمامه شپه په ویننه تېره کړه، کله به یې دریان، حوا، همت او کله به یې هم د ایمان د مهربانۍ په اړه فکرونه کول ...

سهار وختي کله چې ایمان د لمانځه او ورزش کولو لپاره پاڅید، وې لیدل چې مریم په څوکی کې ناسته ویده سوې ده، خواته یې ورغی، ډېر په زړه نازړه یې د هغې په اوږه لاس ورکېښود، مریم یو ناڅاپه په ډار او ترس کې له خوب راښکاره شوه او ایمان ته یې په حیرانتیا سره کتل ...

ایمان پوښتنه وکړه:

— ته دلته؟ یانې ته دلته ویده شوې وې؟

مریم پټه خوله ناسته وه او لای یې هم ایمان ته حیران حیران کتل، ایمان بیا پوښتنه وکړه، مریم دا څه وینم؟ او پسي زیاته یې کړه، "ددې دا مطلب چې ته تر ډېره ویننه پاتې شوې یې او دلته په ناسته ناسته ویده شوې یې ... هله نو پاڅه او ارام وکړه."

ساعت تر کتو وروسته یې ځان چمتو کړ او له کوره ووت.

سي.

- ښه نو ته د څه په اړه فکر کوي؟
- تل به مې هڅه کوله چې نهيلي کسان وژغورم او هغوی بيا ژوند کولو ته وهڅوم ځکه زه پوهېدم دوی کولای سي د هغوی په توان او طاقت مې باور درلود، دوی وزرونه لرل يواځې دا به پاتې و چې الوت يې ورزده کړم، زه چې وزر نلرم الوت به څنگه وکړم؟
ميوند وويل:

- يواځې او يواځې پر خپل خدای باندې باور ولره.
ايمان په پټه خوله ځان ته کپناست او د خپل ازلي بدبخته قسمت د بدلېدلو لپاره يې د لوی څښتن تعالی جله جلاله په دربار کې دعا وکړه.

ميوند په تکرار سره پوښتنه وکړه:
- ستا دا حالت، هيڅ د زغملو نه دی، داسې څه شوي دي اخبر؟
ايمان په خبرو راغی او وې ويل:
اشنا په رښتيا هم زه نه پوهېږم خو يو نوی درد راته پيدا سوی؛ په وجود کې مې لگيا دی اندامونه مې زبېښي، دا کت_مت داسې وي لکه د کوم تللي چا يادگار چې درسره وي يا دې ته ورته کوم بل څه؟ خو زما لپاره تردې بل ښه مثال په نظر نه راته.

او پسې زياته يې کړه " زه تېری شوی يم او ته پوهېږي، تشنگي تر نشې سخته وي، ما خپله څو ډوله نشه تجربه کړې ده خو کوم خوند

چې په تشنگي کې وي هغه په نشه کې نسته، البته د مستی په اړه
بې زه څه نسیم ویلی.

میوند بیا پوښتنه وکړه، ایمانو دا ته څه وایه اوس؟

– هیڅ!

لاکن نن د یوچا عاطفي حالت دومره متاثره کړم، نږدې و له سترگو
مې ترخه اوبسکه جلا سي، د شيطان رزیل دې کور ودان وي، په
دې کې بې هم دوه رنگي لیدله ...

د چایو گیلایس بې په خوله پورته کړ "سور دی." میوند بې له لاسه
گپلاس واخیست او تازه چای بې ورته واچوه.

ایمان وویل:

– یو مست انسان چې څومره لوڅ او برېنډ وي، هغومره بې انداز
ځانگړی او له خونده ډک وي؛ زه اصلاً دا خبره کول غواړم چې
مست او لوڅ انسانان باید په سپین سترگتوب کې خامخا خپل حد
وپیژني، مستي او برېنډي زما هم خوښېږي مگر په سپین سترگي
خفه کېږم.

میوند دفتر ته د تلو وویل او رخصت بې واخیست.

مریم د جامو بدلولو په حال کې وه چې میوند را دننه شو، هغه وار
له واره د هغې سپینې او لوڅې ملا، طلايي وینتو او بیا بې په مخ
شیشه کې چیرته چې مریم دخپلو اندامونو په تماشه ولاړه وه، دهغې
د نامه غوتی ته په کتو کې غرق لار، خو وروسته تر جامو بدلولو

يې په مخامخ هينداره كې وليدل چې ميوند يې تر شا ولاړ دى، په حيرانۍ او وهمجنه لهجه كې يې د هغه نوم واخيست او وي ويل "ميوند، ميونده ته؟! " ميوند وخنډل او وي ويل "هو زه" او پسي زياته يې كړه "بنكلي بنكاري" مريم له شرمه تکه سره واوښته او داسې بد احساس يې وكړ، خو ميوند له چالاكي څخه په گټې اخيستنې خپله پښه وبنويوله او ځان يې د مريم لور ته په غورځېدلو كې تمثيل كړ، هغې يې د نيولو هڅه وكړه، دوى لا همداسې سترگو په سترگو كې و، چې ايمان له لمانځه او ورزش وروسته كور ته راغى، ميوند د خجالتۍ احساس وكړ خو پرته له دې چې په همدې اړه څه ووايي ايمان ته يې وويل "سهار پخير، ورځ مو نېكمرغه!" او تر لږ څه كېناستو وروسته يې رخصت واخيست او ولاړ.

ايمان نن ټوله ورځ د هغې صحنې په اړه فكر كاوه چې كور ته د راتگ په وخت كې يې ليدلې وه.

په همدې وخت كې مريم راغله او پوښتنه يې وكړه "فكر كوم نن لكه چې د كار لپاره چمتوالى نه نيسي؟ ايمان د تلويزون په پرده د سهار د اوو بجو خبرونه كتل د تلويزون په پټۍ ليكلي و "امريكا څو ورځو كې له طالبانو سره جوړجاري اعلانوي"

وياند خبرونه لوستل((كابل كې په يو هوټل كې د واده په مراسمو بيگنۍ چاودنې كې د مرگ ژوبلې ارقام له ۲۰۰ واوښتلو))
خبريال راپور وركاوه ؛

په دغه چاودنه کې ټول ملکي کسان په شهادت رسېدلي دي
په یاد خونري برید کې ۶۳ کسان شهیدان شوي دي او ۱۸۲ کسان
زخمیان دي..
د قربانیانو له جملې څخه د یوې کورنۍ ۱۴ غړي شهیدان شوي
دي.

د پېښې یوه عیني شاهد خبرې کولې؛
په نڅا او خوشحالی بوخت وو چې ناڅاپه یو دروند غږ فضا تیاره
کړه، هره خوا لوګي و او د هوټل په سالون کې شور مامشور شو.
حالت ډېر خراب و، بنڅو لوڅې پښې پر واټونو مندې وهلې او
چغې یې وهلې چې زموږ زمان چېرې دي؟ ځینو نارې وهلې چې
زما پلار څه شو؟ ما په خپل ژوند داسې حالت نه ولیدلی.
د تلویزون په پرده ځینې خونري عکسونه وو، د ځینو پښې او
چاودنې ته د نژدې خلکو سرونه پرې شوي وو. خلکو د ټپیانو په
لېږدولو کې له امنیتي ځواکونو سره مرسته کړه او ټپیان یې
روغتون ته لېږدول.
ایمان له یوه اه سره تلویزون بند کړ او تر یوه شېبه چوپتیا وروسته
د مریم سترگو ته په کتو کې وویل:
- لکه چې د ژوند یو بل پیر او پیل کېدونکی دی او په څو ورځو کې
به یوځل بیا د غم او زغم ترمنځ د کشمکش ښکار یم، زه خپله نه
پوهېږم خو یو چا دا خبره کړې ده چې که غم درباندي راغی په

خلاص زړه يې ومنه، ځکه همدا غم دی چې څوک یوځای ته رسوي.

مریم وویل:

– ایمانو، د ځوانۍ توده هوا انسان تازه ساتي او دا وخت څوک دومره د ستونزو په اړه فکر نه کوي دا خبره زما په نظر بالکل درواغ ځکه ده چې د ځوانۍ هوا که څومره انسان تود ساتي همدومره يې په وجود او روح کې د نویو شیانو تخم پخوي.

ایمان یو اوږد اسوېلی ویست او وې ویل:
– هر نوی شی د اندېښنې وړ دی.

مریم د خپلې حاضر جوابۍ څخه په استفادې سره وویل:

– خو باید پام مو دې ته وي چې څومره گټور تمامېدلی شي، نه دا چې فکر وکړئ څومره زیان به ولري.

ایمان چې تر ډېره يې خپله غصه کنترول نشوای کړی وې ویل:

– داسې له میوند سره دا مې هیڅ خوب نه شول، نصحت جلا کیسه ده خو زما په رښتیا هم ستاسو دا کړنه، بده يې مه گڼه لاکن دلته دا ذکر کول پکار و ...

مریم ورغبرگه کړه " ولي یو څوک تل د نیم تش گیلای یادونه کوي خو په نیم ډک باندي سترگې پټوي، میوند ستا ملگری دی ".
ایمان له ځایه پاڅېد او وې ویل "د گیلای نوم باید په ډېر احتیاط سره واخیستل شي ځکه دا د ماتېدو شی دی.

د میوند او مریم ترمنځ اړیکې ورځ په ورځ غځېدې او د همدې ټول څه هڅه یواځې او یواځې میوند کوله، کله به یې ورته میسجونه لېږل، کله کتابونه او کله به یې هم له مریم سره ناسته کړه او ورسره بېلا بېلې د ژوند کیسې یې شریکولې، مریم که څه هم نه غوښتل داسې کوم څه وشي خو په غیر مستقیم ډول د میوند له حرکتونو، کړنو او کتو متاثره ښکارېده او د هغه په اړه یې وخت ناوخته فکر و نه او اندېښنې څرگندولې...

اوس د مریم هم زړه غوښتل چې نور تل تر تله د ایمان په کور کې پاتې شي، اوس خو به چې دندې ته هم د ایمان له کوره تله او راتله، نن ورځ یې له مور سره هم اړیکه ونیوله او هغې ته یې د خپلې خوشحالی کیسې وکړې.

خو د ایمان ورځ په گډوډو فکرونو او ستړې ذهن سره تېره شوه، کله چې ماښام کور ته راغی، پرته له دې چې څه خوري یا د مریم سره وویښي خپل اطاق ته لاړ او په ځای کې پرېوت، چې له یو څه شېبې وروسته یې سترگې سره ورغلي او ارام خوب یوړ، په همدې وخت کې مریم هم د هغه اطاق ته راغله، کله چې یې ولیدل ایمان په ارام خوب کې دی بیرته ووته...

خو له وتو سره سم یې د ایمان چيغې واورېدې او بیرته راغبرگه شوه، وې لیدل چې هغه پخپل ځای کې وارخطا ناست دی او وجود یې خولې شوی و، پرته له دې چې مریم پوښتنه وکړي، ایمان وویل:

خوب وينم لاسونه مي غوخ شوي وي، په يوه کوڅه کې روان يم
چيغې او نارې وهم، هيڅوک مي غږ نه اوري، بالاخره يو څوک
راپسي غږ کړي:
_ آخ ته دا وگوره ... هيڅ، هيڅ آخ څه درباندي شوي چې خان
دې داسې په وينو لړلی دی او نارې وهي ها؟
ومي ويل:

_ زه هم نه پوهېرم ولې؟ خو کله چې راويين شوم دواړه لاسونه
مي غوخ شوي وو ، په کوڅه کې هيڅوک نشته چې د خان په اړه
ترې پوښتنه وکړم چې دا چا؟!
او يوازې همدا ته يې، فکر نه کوم چې ته دې هم زما له دې حالت
څخه خپر ووسي.

سړی يو دم په خدا شو او دومره يې وخنډل چې له ډېرې خدا يې
ساه بنده، بنده شوه په همدې وخت کښې يې راته وويل :
_ دا بيخي بل وړ ده، يو سړی دې تردې حده خوب وړی وي چې
د لاسونو په غوڅېدلو نه وي خبر او بيا په خوب کې د خان په اړه
پوښتنه هم له خوب وړو څخه کوي، دا هيڅ امکان نلري چې يو
ويين سړی دې د ويدو خلکو له خوب څخه خبر شي، تاسو ته پکار
ده چې يوازې او يوازې د خوبونو په محل کې واوسئ. دنيا د ويينو
خلکو ځای دی او يوازې ويين خلک کولای شي د خان او حالت
په اړه له ما څخه پوښتنه وکړي.
ومي ويل ته څوک يې؟

راغبرگه يې کړه:

_ د يو ویده قام ولسمشر، دا غږ دومره دروند و چې زه يې له خوبه راويښ کړم.

مریم چې هرڅومره ډاډ ورکړ، خو هغه په همدې خبره ټينگار کاوه چې زه ویرېزم او يو څه غلط کېدونکې دي.

نن سهار چې ميوند راغلی نه و، ايمان پخپله ورپسې زنگ وکړ او هغه يې کور ته راوباله، د کابل چاپ ورځ پاڼه يې ور واخيسته "ناتو او امريکايي چارواکي له څو مياشتو راهيسې د افغانستان وضعيت په ارزولو او په مې مياشت کې له دغه هېواده د بهرنيو ځواکونو د وتلو په مسئلې بوخت دي." "

ورځپاڼې ټينگار کړی چې د افغانستان د جگړې د پای ته رسولو په هدف تر ټولو غوره پریکړه دا ده چې د نړيوالو ځواکونو ماموریت بدلون ومومي.

خو د ليکوال په وينا، د افغانستان د تېرو دوو لسيزو لاسته راوړنو خونديتوب لپاره اړتيا ده چې ټول لوري مسوولانه تصميم ونيسي.

په ډېر کم وخت کې ميوند هم راورسید او ددوی ترمنځ د تل په څېر خوندوره مکالمه د سولې له خبرو را پيل شوه او د نن سهارنی خو د مریم د لاس پراتو لا خوندوره کړې وه.

ايمان ورځپاڼې ته په اشاره وويل امريکا او طالبان د ترهگر او ترهگری تعريف پر سر نه سره جوړيږي او دا ځکه مهم خبره ده

چې امریکا او طالبانو په اصولو کې موافقه کړې چې د افغانستان خاوره د

ترهگرو ډلو لخوا د امریکا او نورو لوېدیځو هېوادونو پر ضد نه کارول کېږي.

میوند په داسې حال کې چې خوله یې ښکته وه، د مریم مننه وکړه او وې ویل "ډېر یو ښه خوند یې دی." او پسي زیاته یې کړه: یوازې د جگړې پای ته رسېدل بس نه دي بلکې اړتیا ده چې هر ډول سوله باید پراخه وي او د افغانستان په راتلونکې کې باید د ټولو حقونه خوندي شي په تېره مېرمنې چې د طالبان د واکمنۍ پرمهال ډیرې زورېدلې دي.

ایمان د موضوع بدلیدلو هڅه وکړه او وې ویل "میوند جانه" پرون مې تازه ځان مینځلی او د خپل زړه خبرو ته غوږ نیولی و چې د خپل خام عقل غلبه راباندې راغله او زه یې له یو داسې چا سره خبرو کولو ته مجبور کړم چې هیڅ اړتیا مې نه وه."

او پسي زیاته یې کړه؛
قدرت د قسمت په ټاکلو کې زبردست کار کړی، هرچاته یې نصب او غضب دواړه برابر ورکړي دي؛ کېدای سي پام مو وي چې مور تل له ښېگړو مخکې د هغه په بدگړو فکر کوو او همدا وجه ده چې د نیکمرغۍ پر ځای له بدمرغۍ سره مخ کېږو.

میوند ورغیرګه کړه:

— نصب که څه هم د خپل په مانا کارول کېږي لاکن زه بیا له دې مانا سره جوړ نه یم په دې اړه باید له سره فکر وشي. ایمان داسې یو خوندور احساس وکړ او د میوند خبره یې تکرار کړه "هو، هو، باید په دې اړه له سره فکر وشي." ایمان دا هڅه کوله چې د میوند بڼېګنې رایادې کړي او د مریم لپاره تمثیلي خدا او احساسات څرګند کړي. میوند د ناوخته کېدو وویل او اجازه یې واخیسته. د میوند له تلو سره سم، مریم د ایمان خواته راغله او د هغه مننه یې وکړه خو ایمان په خپل ځانګړي انداز کې خدا وکړه او وې ویل:

— او نن بیا د یو داسې ناولي فکر په احاطه کې راکېر وم چې را ولاړېدم په ذهن کې مې د خدای په امانی الفاظ هم ککړ شوي وو او د دې برکت دا دی، چې زه باید همدا اوس هډېرې ته لاړ شم او په اهل قُبورو سلام ووايم. مریم وویل "ایمانو که ته داسې فکر کوي چې هغه غلط دی، نو له کوره یې منع کړه." ایمان هیڅ هم نه وویل او له کوره ووت، خو د موبایل پاتې کېدو ته

بیرته راوګرځید، چې مریم ورباندې غږ کړ "زه هم درسره ځم."

مريم او ايمان يو خای موټر کي د ښار په واتونو گرځېدل او د جمعي ورځ له رخصتۍ يې خوند اخيست، چي له لارې بندۍ سره مخ شول او د زيات رش له امله يې دا هرڅه په بي خوندي بدل شول، مريم د ايمان سترگو ته په کتو کي فکر وړي وه او موسيقي يې اورېده، چي د موبایل په زنگ يې پام بدل شو، مريم ته زنگ و، خواب يې کړ او وروسته له خبرو کولو يې ايمان ته مخ ور واړاوه، ملگري مې وه او نن شپه يې واده ته بللي يوو، ته او ميوند هم بايد راسره لار شئ ...

په همدې وخت کي يو چا د شا لخوا پرلپسي هارن واهه کله چي پام يې شو د لارې خلاصېدو ډېر وخت شوی و، خو ايمان لا هم په لاره کي ولاړ و، يو تن د موټر شيشي ته راغی او ايمان ته يې په ښکښلو پيل وکړ.

ايمان ښښنه بنده کړه او پرته له څه ويلو يې حرکت وکړ، تر يو څه تگ وروسته يې وويل " مريم په رښتيا هم دا هرڅه ډېر بد خونده دي او ډېر بدرانگ ځان مې د ژوند د ښار په کوڅو واتونو کي روان کړی، کوڅه ډب سپي هره خوا خوله اچوي.

مريم ورغبرگه کړه، ملامت وې بايد پام دې وای ...
— کله، کله مې پر ځان باندي شک سي هسي نه رښتيا دومره چټل سوی يم چي د مردار بدن بوی مې يو څوک په تکليف کړي.
مريم وويل، هيله کوم داسي خبرې تاسره نه ښايي.

– مريم له ځانه مي د انسانيت تمه پخوا ختلي ده لاکن يو څه چې زما ډېر اميد ورته کېږي، هغه سېپي دي چې لا تر اوسه د بادار په ځنځير تړلي او له کوڅه ډب هغو سره د ګرځېدو نه دي. مګر ته ولي داسې خبرې کوي؟ مريم له غصې تکه سره واوښته. ايمان وويل:

– زما مي له خپل بدرنگ ځان څخه هيڅ کرکه نه کېږي او همدا وجه ده چې د زماني له توپيري چلند سره کومه ستونزه نلرم، که څه هم زماني د ښه رنگي لاس نيولی؛ څه موده وړاندې مي زما په څېر له يو بدرنگ چا څخه د زماني د ساعت تېرۍ په اړه وپوښتل، ځواب يې دا و چې په اتن کې فاتحه وايو. ايمان او مريم تر مازديګره پورې همداسې د ښار په واټونو، پارک، د لوبو ميدانونو، هوټل او بالاخره کورته راستانه شول، که څه هم ډېر ستړي شوي ول،

بيا يې هم واده ته د تلو تياری ونيو، ميوند يې له ځانه سره واخيست او روان شول...

مريم د يوې ښې نڅاګرې په توګه نڅاه وکړه او په همدې وخت کې يې ايمان تر لاس ونيو له ځان سره يې راولاړ کړ، دا لومړی ځل و چې ايمان د بالي نڅاه کوله، که څه هم ايمان ورسره نابنده و، مګر د يوې ښکلې جوړې په توګه د ټولو د پام وړ وګرځېدل.

وروسته له واده کله چې درې واړه د کور پر لور روان وو، میوند د دوی دواړو د نڅاه بیخي زیاته ستاینه وکړه او وې ویل " دا لومړی ځل و چې ما داسې یوه نڅاه ولیده، بیخي مو حیران کړم، دا یواځې زما لپاره نه بلکې په هوټل کې د ناستو کسانو لپاره فوق العاده وه، زه بیخي ډېرو ودونو او محفلونو ته تللی يم خو دا مې لومړی ځل و..."

په همدې وخت کې ایمان هم د مریم د فوق العاده نڅاه ستاینه وکړه او پوښتنه یې وکړه:
- مریم!

ایا پوهېدلای شم چې تاسو دا نڅاه چیرته زده کړې ؟
هغې ځواب ورکړ " له ډېره وخته ورسره مینه لرم او هو دا مې له خپلې یوې بهرنۍ استاذې زده کړې وه. "
ماته بیخي په زړه پورې وه... میوند یې بیا هم ستاینه وکړه.

ایمان د ناوخته کېدو یادونه وکړه، میوند یې تر خپل کور پورې ورساوه، په لاره کې یې د مریم د چوپټیا ماتېدو لپاره وویل:
- مریم!

یو بل څه ته مو چې باید پام وي هغه دا چې انسان په قدرت کې د یو لوی قدرت څښتن دی، لاکن وخت یې له بخت سره جگړې ته نه پرېږدي.

مریم بیا هم خپله حاضر ځوابي څرگنده کړه:

— ځکه وخت پوهېږي که انسان له خپل بخت سره په جنگ اخته سي د وخت ارزښت کمېږي، ارزښت تر لور نه لور قيمت نه هم مهم دی.

ایمان په داسې یو ارامه لهجه خبرې پیل کړي:
— مريم زما ذهن په یو داسې ځنځیر تړل سوی چې هغه د وخت تابع دی او تل دا هڅه کوي چې له وخت سره سم بند او خلاص شي.

مريم ورغبرگه کړه "خو زه همېشه دا غواړم چې وخت په حقيقت کې هيڅ ارزښت نلري، بلکې ارزښت هغه څه لري چې تر وخت مخکې ترسره شي."

— يانې څه؟ ایمان پوښتنه وکړه.

— يانې نن باید د سبا لپاره یو څه وکړای سو ترڅو سبا یې په منظم ډول راته گټور تمام سي او له همغه څخه په استفادې یوه بل راتلونکي ته چمتو واوسو؛ مور باید

له ژوند سره په څنګ کې مزل وکړو، دا ځکه چې ژوند یو ارزښت دی او د ژوند ارزښت په نن کې د سبا لپاره دی.

کور ته له رسېدو سره مريم د زعفرانو چای آماده کړ، ایمان "مننه" وکړه او بیا یې د مريم په سترگو کې خپل نظر څښ کړ...

مريم په مينه ناک انداز سره د هغه په سترگو کې ځان وليد. ايمان يو ځل بيا "مننه" وکړه او مريم ته يې وويل "کېدای شي ستا به خوبنه نه شي، خو بيا هم غواړم يوڅه درته ووايم."

د مريم تلوسه شوه، په مېز د چايو له گېلاس سره لاس ولگيد او پرځمکه ولوېد...

هغې لا گېلاس نه و راپورته کړی، چې يوڅه ته يې پام شو، هغه دا چې ايمان يې لاس نيولی و او په خپل زورور لاس سره يې د هغې نرم لاس ټينگاوه.

مريم غلې وه او ايمان يې د بنو موسيقي ته غوړ و، د ايمان په زړه کې يوه څړيکه وه او هغه يې د څرگندولو هڅه کړه خو د "هو" او "نه" په منځ کې راگير ايمان، نه شواى کولای داسې يوڅه ووايي، چې د مريم احساساتو ته سپکاوی وشي يا کوم بل څه ...

ايمان يې لاس نور هم ټينگ کړ او د هغې سترگو ته په کتو سره يې وويل "مريم! زه مټين سوي يم،

د ژوند په ټولو هغو بې خونده شيانو چې د دې سيمي خلکو ته ارزښت نلري، شيطان که څه هم له خدايي درباره شړل سوي زما خوبښيري او هو بيخي زيات."

په همدې وخت کې يې د ذهن کړکې ته شيطان ودرېد او په ډېر احترام سره يې ددنه راتلو اجازه وغوښته.

مریم هغه خپلې کوتې ته وباله او وې ویل "باید ویده شي ناوخته ده"

ایمان پخپل خای کې را ولاړ شو او د مریم په سترگو کې ډوب تللی و، د ذهن شیطان یې بې له دې چې ایمان پوښتنه وکړي، ورته وویل ما خو به پېژنې چې شیطان یم؟ ایمان "هو" وویل .

هغه زیاته کړه ستا غونډې شیطان پرست خلک زما خوښېږي او زه ورته ډېر احترام لرم، دا ځکه چې دوی دوزخ حقیقي جنت گني او دا حقیقت هم دی.

مریم یې د ځان خواته را نږدې کړه، کټ مټ په هوټل کې د نڅاه په څېر، مریم تاو را تاو شوه، ایمان لا هم د شیطان خبرو ته غوږ و، هغه په لوړ او از خبرې کولې "دوزخ یو واقعیت دی چې انکار ترې نشي کېدی او د دوزخ په وړاندې انسان دومره کمزوری دی چې زما غونډې یو معمولي شیطان یې هم دې لور ته راکاږلی شي که څه هم خبر دی چې دوزخ د سرو لمبو کور

دی، او دده په بدن کې چې کومې حقیقي گرمې ده هغه هم د دوزخ له اوره ده."

ایمان خپلې شونډې د مریم په سرو انگو کېښودې، شیطان لا هم د هغه ذهن اشغال کړی و، هغه د ایمان غوږ ته خوله ورنږدې کړه او په ورو غږ یې وویل " لکه څرنگه چې ته همدا د یو خونډور

سکس په تمه يي ، داسي سکس چې سنا د وجود ټوله گرمي ختمه سي " ايمان د مريم په ټول وجود راخور شو او له دې سره سم شيطان عليه لعنت په غېره کي ټينگ کړ او په څو دقيقو کي هغه يو تود سړی د خپل خپرن خان په سپينو جامو کي د تاوده حُسن په سره غېره کي پروت و .

دا په بي ساري ډول زړه وړونکي ډالی وه چې ماته مې خپل رب راپېرزو کړه؛ زه نه پوهېږم او هو په رښتيا سره چې نه پوهېږم، دداسي يوې پرتميني ډالی لپاره به د خپل خدای شکر څنگه ادا کړم (؟) دا ماته ډېره په زړه پورې ده، تل له داسي څه سره مخ کېږم چې په اړه يي يا نه پوهېږم او يا هم ډېر کم پوهېږم، نړۍ له همداسي حيرانوونکو شيانو ډکه ده او بايد داسي وي چې لا تر اوسه د هغه چا د عطرو د بوی له امله ژوند کوو چې دا نړۍ يي پيدا کړې ده، ممکن که د

هغه د حُسن يوه برخه خوشبويي تر مور نه وای رارسېدلې ژوند کول به ډېر سخت و .

ايمان په خپل ځانگړي انداز کي خبري کولي او د ميوند مخي ته يي د چاپو گېلاس ډک کړ، په همدې وخت کي مريم هم راغله او

له میوند یې د سترگو په اشارې سترې مشې وکړه، درې واړه د سبا نارې لپاره په مېز ناست وو.

ایمان په داسې حال کې چې ژر ژر یې له تودې پیالي غړپونه کول خبرې کولې " زړه مې غواړي ووایم چې زما رب ماته داسې یوه دالې راکړې ده چې په لیدو به یې تاسو حیران څه چې بې سده شئ، ځکه نه غواړم تاسو هغه وویښئ او که تاسو په رښتیا سره غواړئ هغه وویښئ نو د خپل روح په اړه فکر وکړئ، زه د خپلې روح لیدلو ته په تمه یم، خو زه نه پوهېږم چې هغه به له گناهونو پاکه وي، روح مې زما تر خیرن وجود ډېره پاکه وه، خو کله چې وتله خامخا به وي خیرنه."

میوند د تلو وویل د تلو په وخت کې یې ورځپانې ته پام شول بیرته د یوې شېبې لپاره کښاست او د ورځپانې په لوستلو یې پیل وکړ؛ سرمقاله وه "افغانستان د بیان ازادۍ په ډلبندۍ کې د سیمې له ټولو هېوادونو بر خای لري. افغانستان کې

مذهبي زغم او د خپلواکو رسنیو فعالیت هم بې ساری دی".
ورځپانې په یو بل خبر کې د افغان ولسمشر له خولې لیکلي و"دا د ستاینې وړ پرمختګ دی او زه خوښ یم چې د سولې په هکله تر اوسه زموږ له اصولي دریځه د گټورو پایلو راوتل پیل شوي دي. زموږ لومړنی هدف دا دی چې بې معنا وینه تویېدنه پای ته ورسېږي."

ایمان میوند ته دناوختی وویل او پسي زیاته یې کړه؛
افغانستان کې د سولې لپاره مناسب چاپیریال تر اوسه سم نه دی
برابر شوی. د سولې خبرې که په مسکو او یا هم په اماراتو کې
کیري تر ډېره پکې د بهرنیانو گټې لومړیتوب لري او تبلیغاتي بڼه
لري.

میوند هم د ایمانو د خبرې تائید کړی؛
هو یاره په افغان حکومت کې دننه هم ځینې کړی له دې کبله سولې
ته زړه نه بڼه کوي چې خپلې گټې په خطر کې ویني.
ایمان ځان چمتو کړ او په تلو تلو کې یې وویل لنډه دا چې د افغان
سولې پر وړاندې خنډونه بنایي ډېر وي، خو زما په اند د بهرنیو
هېوادونو لاسوهني او د دوی خپلمنځي اړیکې تر ټولو حساسه
موضوع او د سولې په لار کې لوی خنډ دی.

که دا هېوادونه د خپلو گټو ترڅنګ د افغانستان دایمي ثبات او سوله
هم مهم وبولي نو بیا بنایي روان کړکېچ پای ته ورسېږي.

ایمان نن ټوله ورځ په دفتر کې ډېره بڼه تېره کړه، ورځ یې بیخي
مسته تېره وه، ایمان لا په کمپیوټر کې بوخت و، چې میوند راغی
او هغه ته یې وویل "هله نو چې وخت پوره دی باید لار شو" ایمان
خپل کمپیوټر بند کړ او د کور پر لور یې حرکت وکړ.
میوند یو ستړی اسوېلی وکړ او وې وویل:

ایمانو! ددې ښار مازدیگر په دې هم بدرنگه دی چې د لمر لوېدو څرک پکښې نه لیدل کېږي، دلته عمر ډېر په منډه دی، لمرخاته او لمر لوېدو ته دې ور پام نه وي، اونۍ تېره سي.

ایمان د هغه خبره په خوله کې ور وچه کړه او وې ویل: په تېر محفل کې یوې ډمې، هنر او حسن یوځای خرڅول زما یې تر ډېره په سپین گربوان کې سترگې وې، چې راووتم یوه تڼۍ مې نه وه، یاد مې نه ده خو شکېدلې ضرور ده.

میوند ورغبرگه کړه:

زه نه پوهېږم چې ته د کوم محفل په اړه خبرې کوي؛ مگر زما په لاس کې د تسبو یو بند دی چې د مینې په قسم غوټه سوی، له یو چا سره د مینې په بنیاد موجوده اړیکه یو پاک زړه هیڅکله دې ته نه پرېږدي چې داغ ورباندې ولگېږي.

ایمان وویل:

- یانې له دې دا هم مالومه سوه چې شیطان د مینې په مقابل کې یو کمزوری ذات دی.

او پسي زیاته یې کړه " تېر مست ماښام دا ثابتته کړه چې هر رنگ په ښکلا کې یو مهم رول لري، هرڅه باید داسې لوڅ کرل شي چې اصلي رنگ یې راڅرگند شي، خوند په برېښو اجناسو کې دی، که څه هم هغه د یوې خبرني پېغلي بدن وي."

میوند وویل:

- همداسي د تور ښار انارکلی او هیره مندی مصنوعي حُسن یو جلا خوند لري، ترخي شېبې خو باید په ترخو اوبو وویځل سي. ایمان په کرس کرس وخنډل او وې ویل "یاني کابل او تور ښار سره پرتله کېدای شي؟" میوند خُواب ورکړ:

— د ورځ او شپې توپیر په دې کېښي دی چې شپه توره او ورځ روڼه ده، لکه څرنګه چې شپه په هر بربنډ چا پرده غوروي، دغه رنگه ورځ بیا ددې برعکس ده. ایمان وویل:

- ځکه هم زما او د توري شپې ترمنځ چې کوم پټ تعلق دی، هغه که د ګناه له اړخه دی او که د ثواب په برخه کې یو سپېڅلی حقیقت په ځان کېښي نغاري، اوس نو سوال دادی چې زما غونډې شیطان پرست انسانان به د خدای مخ ته په کومه سترګو ورځي (؟) "داسي یو د نه زغملو حالت پرما بیخي نه دی راغلی، د حُسن په سودا کې زه همیشه تاواني کېږم او دا د هغه مصنوعي ښایست کمال دی چې د شیطان علیه لعنت رنگ پکښي وي." میوند په زوروره لهجه خبري کولي او زیاته یې کړه " د اسلام اباد ښار کې، چې زما ډېر پام یې ځانته کړ، هغه د خدای په لوی کور کې نیمې بربنډې پیغلې وې، چې په اوږو یې اوږده تور او ژړېږخون وینستان پراته وو.

د ميوند په لهجه کې شرارت پروت و، ايمان ور غبرگه کړه "يانې ته د يو وخت د تور او رنگين بشار باشنده هم وي.

ميوند خُواب ورکړ:

– البته دا بيا بېله کيسه ده چې د هغې بلې دنيا حوري به نيمه بربنډې وي او که ټولې (!)

ايمان په داسې حال کې چې د سرک، سور شوي خراغ ته يې موټر ودراره، وي ويل:

– دا يو غير عادي حالت دی داسې يو حالت چې زه يې نا ارامه کړی يم، ډار پېرم، رښتيا هم ډېر ډار پېرم، لکه چې زما د گناه او ثواب حساب و کتاب رانږدې سوی وي او پرما باندي د سور دوزخ يا جنت زېری کېږي.

ميوند خُواب ورکړ:

– زه له دوزخ څخه وېره او د جنت له ژوند سره چندان علاقه نلرم؛ دا ځکه چې زما ډېر سخت ژوند خوښېږي او نه هم ډېر آسان، لکه همدا اوس چې په مور (انسان) د ټکنالوژۍ يرغل را روان دی او دی به د خپل ځان تابع گرځوي، انسان غواړي چې خوراک يې په خوله کې ورکړل سي (!) دا زما تبه بيخي نه مني چې تر حد زيات ماشيني ژوند وکړم، اصلي خوند بايد له منځه لاړ نشي دا ځکه چې زه د اصلي او طبعي "خوند" طابع يم.

بيا هم بايد وويل سي چې د تور بشار تور مابنام بيخي بدخونده دی او زما تر سترگو، سترگو يوازې سپين په واورو کې پټ د کابل

انځور دی؛ که څه هم د تور بڼار په کوڅو کې نازکه موسیقي،
بڼایسته لباسونه، په بالکنونو کې ولاړې نجونې، او دلالان ...
میوند هغه ته له موبایل یو انځور ښکاره کړ " دلته هره نیمه شپه
د مصنوعي حُسن بازار په تنگو کوڅو کې سوربخن څراغونه د
لیوني عشق د زندی کېدو گواهي ورکوي."
- د "رید لانت" یوه نڅاگره ترهغو پورې خپل اصلي هنر
څرگندولای نشي ترڅو ټوله برېښه وناځي.
میوند ځواب ورکړ:

- ددې ځای هره نڅاگره همدا یوه خبره کوي چې درید لایټ ته
ورته ځایونو کې د جنسي استفادې سره مخامخ کیدو خطر شته خو
بیا هم ورته د منلو وړ ده، ځکه اوس په دې پوهیږي چې بالاخره
به پر دې هم، د هغې د مور په شان چې په همدې ځای کې نڅا
کونکې وه، د جسم څرخونکې ټاپه ولگول شي؛ نو په همدې اساس
تر دې لا هم نورې ښې مستې شپې انتظار باسي...

ایمان د موټر بڼیښه ښکته کړه او وې ویل " میونده د کابل بڼار او
بازارونه په خپل ځان کې یو ډول مست بوی لري. د دې بڼار
مابښامونه یوازې پدې ارزي چې تل په یوه مسته گناه کې تېر کړل
سي، ځکه انسان طبعاً گناه ته جوړ دی او هرڅومره چې کولای
شي، گناه دې وکړي."
او پسي زیاته یې کړه:

د ډمې دنيا مکار اوسيدونکي د پروني بربندي شپې سندرې په ډېر زور سره زمزمه کوي او په دې فخر کوي چې څرنگه يې مقدسه د حيا لويټه د لعين شيطان له ارادې سره سمه په مردارو اوبو کې وينځلي ده، مور به نن خامخا دا سندرې د نڅا په محفلونو کې په وياړ سره غږوو، ځکه مور هم د وخت تابع گرځېدلي يوو او دا هرڅه په ډېرې سپين سترگۍ سره د افتخار وړ گڼو. اوس پوښتنه داده چې د پښتون حسن حيا څرنگه په مردارو اوبو ډوبېدلی شي؟

هيڅوک له بربندو اندامونو څخه سترگي نشي پټولی او خوښېږي مو چې رڼې ورځې په داسې شپو بدلې کړو چې د هوس تشنگي مو له منځه يوسي، مگر په واقعي حقيقت تل خپلې بيټا سترگې رنډې ساتو.

ماته دا ډېره په زړه پورې پېښه ده چې نن ورځ جوهر للام ته ايښودل کېږي او هيڅوک د هغه له اصلي قيمت څخه باخبر نه دي. له همدې سره سم دوی د کور په دروازه کې وو، ميوند او ايمان کور ته راوړسېدل.

د کور مخې ته امنيتي ځواکونه او د خلکو گڼه گڼه وه "مريم خان ويشتی او هغه يې همدا اوس روغتون ته انتقال کړه" يو کس د ميوند په ځواب کې وويل.

ايمان د همدې خبرې له اورېدو سره له موټر بنسکته شو او غوغا يې جوړه کړه، يو تن عسکر را مخکې شو او هغه يې سمبال کړ،

شېبه وروسته ایمان او میوند یواځې دومره وتوانېدل چې تر جنازې لاندې یې څو قدمه ولاړ سي، اوړې یې سپکې شوې او له یوې کندی څخه خاورې او دورې باد سوې او په څو ساعتونو کې د مریم جسد له یوه لمن ارامونو سره خاورو ته وسپارل شو.

په تلویزون کې خبر و " په قطر کې د طالبانو د سیاسي دفتر وپاند سهیل شاهین وایي، له امریکا سره مذاکراتو کې موافقې ته نژدې شوي دي".

خو ایمان په سوچونو کې ډوب تللی ناست و میوند د چوپتیا ماتولو په موخه دهغه په اوږه لاس ورکېښود او ورته یې وویل " څه کیسه ده چې داسې له ځان سره لگیا یې او خبرې کوي؟ "

- د وطن زگېروي اورم، په وجود کې یې څرکې احساسوم، هرڅه شېبه په شېبه بدلېدونکي دي، هیڅوک د کیسي په مفهوم نه پوهېږي، یوه وحشي وېره خاموشه چينغې وهي.

ژوند خفه دی، وطن خفه دی لنډه دا چې هرڅه خفه دي. ایمان له یو سخت حالت سره مخ و، هغه "مثلث" چې د همت تر مړینې وروسته د مریم په راتلو سره تکمیل بنسټکاریده یوځل بیا نیمگړی شوی و. میوند ته یې مخ ور واره او ورته یې وویل:

- زما گرانه هيڅوک د خپلې پلرنې هديرې مستحق نه دی او هيڅکله بايد دا تمه موجوده نه وي چې څلور اندامه بدن يې خوشبويه او په پاکه توپه کې ونغښتل شي.

زه د خپلې ذاتي کينې له امله نشم کولای اکتسابي کړنې د فطرت برخه وگرځوم، زه د انسان په توگه بهتر يم مگر زما حرکات د حقارت وړ دي.

يو ناولی صورت څرنگه خدای پخپله مقدسه خاوره کې داسې په اسانۍ سره ځایولی شي، چې نوموړی د بي حده عذاب مستحق وي. هو! پخپل ځان فخر پکار دی، بايد وويارو چې ظاهراً تر باطن ډېر ښکلي يوو او ټول هغه څه چې په واقعي توگه زمونږ د بدنګی سبب گرځي تر جامو لاندې پټ ساتلی سو.

زموږ روح هيڅکله له اسلافو سره د ملاقات وړ نه ده، ښه ده چې بي وطنه، هم بي کفنه د اروا له شرمندګی وژ غورل شو. بيا يې ميوند ته د کور کلياني ونيوي، دا واخله ددې کور کلياني ...، زه غواړم د يوڅه وخت لپاره چيرته لاړ شم او هو هيڅکله زما په اړه پوښتنه مه کوه، که چيرته اړتيا دې نه وه، ته کولای شي دا کور خپل مالک ته وسپاري او پرته له دې چې نور څه ووايي خپلې جامې يې ورتولي کړي او د نامعلوم سفر په لور يې له ميوند څخه رخصت واخيست.

پای

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**